

Türkiye’de Mali Hukuk Alanında Yazılan Tezlerin Bibliyometrik Analizi

Oğuz Kuyumcu¹

BIBLIOGRAPHY

Bibliografi

MAKALE BİLGİSİ

Gönderme: 20.01.2025

Düzeltilme : 30.04.2025

Kabul : 09.05.2025

Yayın : 30.06.2025

iThenticate benzerlik oranı: %10

JEL Kodu:

K34, K00, Y10

Anahtar Kelimeler:

Mali Hukuk,
Bibliyometrik Analiz,
Lisansüstü Tezler,
Türkiye

Ö Z E T

Bu çalışmada Türkiye’de mali hukuk alanında yazılmış lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizi gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın temel amacı, bu alandaki lisansüstü tezler bazında akademik üretimin eğilimlerini, güçlü ve zayıf yönleriyle ortaya çıkarmaktır. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi’nden elde edilen 320 lisansüstü tez incelenerek; tezlerin yıllara, üniversitelere, danışmanlara, konulara ve kullanılan yöntemler gibi çeşitli parametrelere göre dağılımları analiz edilmiştir. Bulgulara göre, tezlerin çoğunluğu erkek yazarlar tarafından hazırlanmış ve profesör unvanına sahip öğretim üyeleri en çok danışmanlık yapan grubu temsil etmektedir. En fazla tezin yazıldığı üniversiteler Marmara ve İstanbul Üniversiteleridir ve en çok danışmanlık yapan öğretim üyesi 13 danışmanlık yapmıştır. Çalışmaların büyük çoğunluğu maliye ana bilim dalında yapılmış olup mali hukuk bilim dalı ise en çok tez yazılan bilim dalıdır. En sık kullanılan dizinler mali hukuk, vergi hukuku ve vergilendirme kavramlarıdır ve en sık geçen anahtar kelime ise vergidir. Tezlerin çoğunluğu yüksek lisans düzeyinde olup Türkçe yazılmış ve açık erişimlidir. Ayrıca, çalışmaların büyük çoğunluğu kavramsal analiz yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Sonuç olarak bu çalışma, lisansüstü tezler bazında mali hukuk alanındaki akademik üretimin genel bir resmini sunmaktadır. Gelecekteki araştırmalar için disiplinlerarası çalışmalara, nicel yöntemlere ve vergi hukuku dışındaki diğer mali hukuk konularına ağırlık verilmesi önerilmektedir.

Citation: Kuyumcu, O. (2025). “Türkiye’de Mali Hukuk Alanında Yazılan Tezlerin Bibliyometrik Analizi”. *International Journal of Public Finance*. 10(1), 233 – 262. <https://doi.org/10.30927/ijpf.1623486>

¹ PhD., Secretary of Vocational School, Isparta University of Applied Sciences, Türkiye, ORCID: 0000-0003-4153-7210, oguzkuyumcu@isparta.edu.tr

Bibliometric Analysis of Theses Written in the Field of Financial Law in Türkiye

ARTICLE INFO

Submitted : 20.01.2025
 Revised : 30.04.2025
 Accepted : 09.05.2025
 Available : 30.06.2025

iThenticate similarity
 score: 10%

JEL classification:

K34, K00, Y10

Keywords:

Financial Law,
 Bibliometric Analysis,
 Postgraduate Theses,
 Türkiye

ABSTRACT

This study conducts a bibliometric analysis of postgraduate theses written in the field of fiscal law in Türkiye. The primary aim of the study is to reveal the trends, strengths, and weaknesses of academic production in this field based on postgraduate theses. A total of 320 postgraduate theses obtained from the National Thesis Center of the Council of Higher Education were examined, and their distribution by year, university, advisor, subject, and research methods was analyzed. According to the findings, the majority of the theses were authored by male writers, and professors represented the group with the highest number of thesis supervisions. Marmara University and Istanbul University are the institutions where the highest number of these were produced, and the most active advisor supervised 13 theses. Most of the studies were conducted within the Department of Public Finance, with fiscal law being the most common sub-discipline. The most frequently used indexes were fiscal law, tax law, and taxation, with tax being the most recurring keyword. The majority of the theses were written at the master's level, in Turkish, and are available through open access. Furthermore, most studies employed a conceptual analysis method. In conclusion, this study provides an overview of academic production in the field of fiscal law based on postgraduate theses. It is recommended that future research focus on interdisciplinary studies, the use of quantitative methods, and topics within fiscal law beyond tax law.

Extended Summary

This study provides a bibliometric analysis of postgraduate theses written in the field of financial law in Türkiye. The main objective of this research is to reveal the general tendencies, strengths, and weaknesses of academic production in this field. Within this context, 320 postgraduate theses obtained from the Council of Higher Education (YÖK) National Thesis Center were analyzed using the bibliometric analysis method.

Key findings of the study include:

Gender Distribution: In postgraduate theses written in the field of financial law, the majority of the authors are seen to be male (61.875%). The rate of female authors is 38.125%.

Both Master's and Doctoral (DR) Theses Writing Status: Using the "Financial Law" index, the number of those who wrote both master's and doctoral theses was determined as 9. The rate of men is higher among these authors (77.778%). This situation shows that men are more active in the field of financial law at both master's and doctoral levels.

Title Distribution: Professors have the highest rate among faculty members who have advised theses in the field of financial law (44.68%). Assistant professors are in second place with 31.87%, and associate professors are in third place with 22.5%.

Gender Distribution: When the gender distribution of advisor faculty members is examined, it is seen that male advisors are in the majority (75.31%). The rate of female advisors is 23.75%.

Faculty Members Who Have Provided the Most Advisory Services: The faculty member who has provided the most advisory services in this field is Mehmet Ezhan Doğrusöz (13 theses). He is followed by Ahmet Bümin Doğrusöz and Salim Ateş Oktar (both with 12 theses). Other faculty members in the top 10 include İhsan Süheyl Donay, İhsan Veysi Seviğ, Erkan Aydın, Adnan Gerçek, Cenker Göker, Yasemin Taşkın and Mehmet Tosuner.

Universities with the Most Theses Written: The universities with the most theses written in the field of financial law are Marmara University (73 theses) and Istanbul University (70 theses). Dokuz Eylül University (34 theses) is in third place. Manisa Celal Bayar University (22 theses) and Bursa Uludağ University (16 theses) are other universities that have made significant contributions to this field.

University Type: The vast majority of theses were written in state universities (96.56%). The rate of theses written in foundation universities is 3.44%.

City Distribution: The cities where the most studies in the field of financial law are conducted are Istanbul, Izmir and Ankara. These cities are the centers where academic activities in Türkiye are concentrated.

Institute Distribution: The majority of theses were produced in social sciences institutes (97.20%). Some theses were also written in other institutes such as the Institute of Graduate Education, the Institute of Defense Sciences and the Institute of Security Sciences.

Department Distribution: The majority of theses written in the field of financial law were written in the department of finance. There are also theses in other departments such as public law, financial law and business administration.

Distribution by Department: The financial law department is the branch of science with the most theses written in this field.

Distribution by Year: It is seen that the first thesis in the field of financial law was published in 1985. The year with the highest number of theses is 2019.

Thesis Type: The vast majority of theses are master’s theses (82.5%). The ratio of doctoral theses is 17.5%.

Access Status: The majority of theses are offered as open access (82%). This facilitates information sharing and literature review.

Language Distribution: Almost all of the theses are written in Turkish. The number of theses written in a foreign language is quite low.

Number of Pages: The page counts of theses are generally concentrated between 150-200. The thesis with the least number of pages is 61 pages, while the thesis with the most number of pages is 670 pages.

Subject Distribution: When the thesis topics are examined, it is seen that the field of law is at the forefront. Fields such as finance, economics, business and public administration are also frequently studied.

Index Information: The most commonly used indexes in theses include financial law, tax law, taxation, taxes and Turkish tax law.

Keyword Information: The most frequently used keyword is “tax”. It is used with many subheadings such as tax law, tax disputes, tax audit. Other important keywords include law,

dispute, audit, public, smuggling, judiciary, law, financial, proof, penalty, taxpayer, constitution and time/statute of limitations.

Method: The vast majority of theses written in the field of financial law have been carried out using conceptual analysis methods. The number of studies that include quantitative analysis is quite low.

These findings help us understand the current status and trends of academic studies in the field of financial law. They also provide an important basis for future studies in this field.

1. Giriş

Günümüzde tek bir bilim alanında yapılan çalışmaların başarılı olma potansiyeli giderek azalmaktadır. Bunun temel nedenlerinden biri, bilim alanlarında disiplinlerarası yaklaşımların global dünyada giderek hız kazanmasıdır. Bu da farklı disiplinlerin birlikte çalışmasını artık bir gereklilik haline getirmiştir. Bu kapsamda maliye ile hukuk arasındaki ilişki değerlendirildiğinde maliyenin toplumsal düzenin şekillenmesindeki temel rolü nedeniyle aralarındaki ilişkinin her geçen gün daha da güçlendiği söylenebilir. Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki hızlı gelişmeler, mali ilişkilerin yalnızca hız kazanmasına değil aynı zamanda daha geniş bir etki alanına yayılmasına olanak sağlamaktadır. Mali sistemin bu denli dinamik bir yapıya kavuşması, hukuki düzenlemelerin de bu dönüşüme ayak uydurmasını zorunlu kılmaktadır. Zira mali ilişkilerin istikrarlı ve sağlıklı bir şekilde devam edebilmesi, etkin hukuki düzenlemelerin hayata geçirilmesi ve mali güvenilirliğin tesis edilmesiyle mümkün hale gelmektedir. Bu nedenle maliyenin küresel düzeyde sürdürülebilir kalkınma ve düzenin sağlanmasındaki merkezi rolü giderek daha fazla ön plana çıkmaktadır ve bu iki disiplinin etkileşim noktasına mali hukuk denilmektedir.

Mali hukuk alanındaki bilimsel çalışmalar; hukuk ve maliye uygulayıcılarına, politika yapıcılara ve akademik çevrelere rehberlik edecek bilgi birikimi sunma açısından büyük önem taşımaktadır. Bu kapsamda çalışmanın amacı mali hukuk alanında yazılan lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizinin gerçekleştirilmesidir. Tezler, genellikle daha derinlemesine literatür taramaları, kapsamlı teorik incelemeler ve yenilikçi araştırma metodolojileri içermekte olup, bu yönüyle alanın gelişimine önemli katkılarda bulunmaktadır. Araştırmanın veri setini oluşturan Türkiye’de mali hukuk alanında yazılmış lisansüstü tezler, akademik bilgi üretiminin temel kaynaklarından biri olarak bu alandaki eğilimleri ve gelişim alanlarının anlaşılmasına olanak tanımaktadır. Ayrıca bibliyometrik analiz yöntemi, bu tezlerin sistematik bir şekilde incelenmesi ve mevcut durumun anlaşılması için etkili bir araç sunmaktadır. Bu kapsamda çalışma, mali hukuk alanında yazılmış lisansüstü tezleri sistematik bir şekilde analiz ederek bu alandaki akademik üretimin genel eğilimlerini, boşluklarını ve gelişim potansiyelini ortaya koymayı amaçlamakta; böylece hem mevcut literatüre kapsamlı bir veri seti ve analiz sunarak önemli bir kaynak oluşturmakta hem de gelecekte yapılacak bilimsel araştırmalara yön verecek stratejik bilgiler sağlamayı hedeflemektedir.

Çalışmada öncelikle mali hukukun kavramsal çerçevesi, amaçları, ilişkili alanları ve mali hukuk alanında çalışanların bu alana bakış açıları ele alınmıştır. Devamında, mali

hukuk ve bibliyometrik analiz kapsamında yapılan literatür taraması sunularak çalışmanın literatüre sağlayacağı katkı ve özgün yönleri ortaya konulmuştur. Araştırmanın yöntemi bölümünde veri seti, araştırma soruları ve çalışmanın sınırlılıkları detaylı şekilde açıklanmıştır. Bulgular bölümünde ise Türkiye’de mali hukuk alanında yazılan lisansüstü tezlere ilişkin bibliyometrik analiz sonuçlarına yer verilmiş; tezlerin yıllara, üniversitelere, danışmanlara, konulara ve yöntemlere göre dağılımları sistematik olarak incelenmiştir. Son olarak, çalışmanın sonuç bölümünde bulgulara dayalı genel değerlendirmeler yapılmış, elde edilen çıkarımlar doğrultusunda mali hukuk alanındaki akademik üretime ve gelecekteki araştırmalara yönelik öneriler sunulmuştur.

2. Mali Hukukun Kavramsal Çerçevesi

Devletler, vatandaşlarına karşı sorumluluklarını yerine getirebilmek için vergi toplamak zorundadır (Moore, 2007: 7). Verginin tanımı yapılırken herhangi bir karşılık beklemeden ödendiği söylene de mükellefler ödedikleri verginin karşılığının (Yücedoğru & Ören, 2017: 953) ve hesabının verilmesini (Kuyumcu, 2022: 421) istemektedirler. Bu durum toplanan vergilerin ve bu kapsamda yürütülecek faaliyetlerin belirli bir düzen içerisinde icra edilmesini gerekli kılmaktadır. Bu gereklilik mali hukuk kavramının ortaya çıkmasına esas oluşturan temel yaklaşımdır (Bekci vd., 2021: 213; Şenyüz vd., 2024: 2). Çünkü mali hukuk devletin yapacağı harcamalara ortak katılma payı şeklinde ortaya çıkan ödemelere dair ilişkilerin genelini ele almaktadır (Çomaklı, 2017: 13). Buna göre devletin kamu hizmetlerini yapabilmesi amacıyla gerekli olan mal ve paraları; nereden, ne şekilde elde edeceği ve bunları nereye, nasıl harcayacağı hususlarını içeren “mali hukuk” (Cappelen, 2001: 98-99) kamu gelirlerinin toplanmasına ve kamu giderlerinin gerçekleştirilmesine ilişkin kuralları içeren bir hukuk dalıdır (Öncel vd., 2024: 3).

Özetle mali hukuk, devletin kamu hizmetlerini yapabilmesi için gelir elde etme ve bunları harcama konularını düzenleyen hukuk kuralları bütünü olarak tanımlanabilir (Şenyüz vd., 2024: 2). Mali hukukun gelirlere dair kuralları içeren hukuk alanı genel itibarıyla “gelir hukuku” veya daha dar bir kavramla “vergi hukuku”; giderlere ilişkin kurallara dair alan ise “gider hukuku” ya da “harcama hukuku” veya “bütçe hukuku” olarak ifade edilir. Ayrıca mali hukuk hem kamu hukukunun hem de özel hukukun unsurlarını barındırmaktadır (Çomaklı, 2017: 13-14). Mali hukuk, kamu kaynaklarının adil, etkin ve şeffaf bir şekilde yönetilmesini sağlayarak hem devletin mali sürdürülebilirliğini güvence altına alan hem de bireylerin hak ve özgürlüklerinin korunmasına katkı sağlayan önemli bir alanı temsil etmektedir.

2.1. Mali Hukukun Amaçları

Mali hukukun temel amacı, devletin mali faaliyetlerini düzenleyerek kamu kaynaklarının etkin ve sürdürülebilir bir şekilde kullanılmasını sağlamaktır. Bu kapsamda ortaya çıkan genel amaçlar aşağıdaki gibidir (Cappelen, 2001; Gerçek vd., 2014: 96-97):

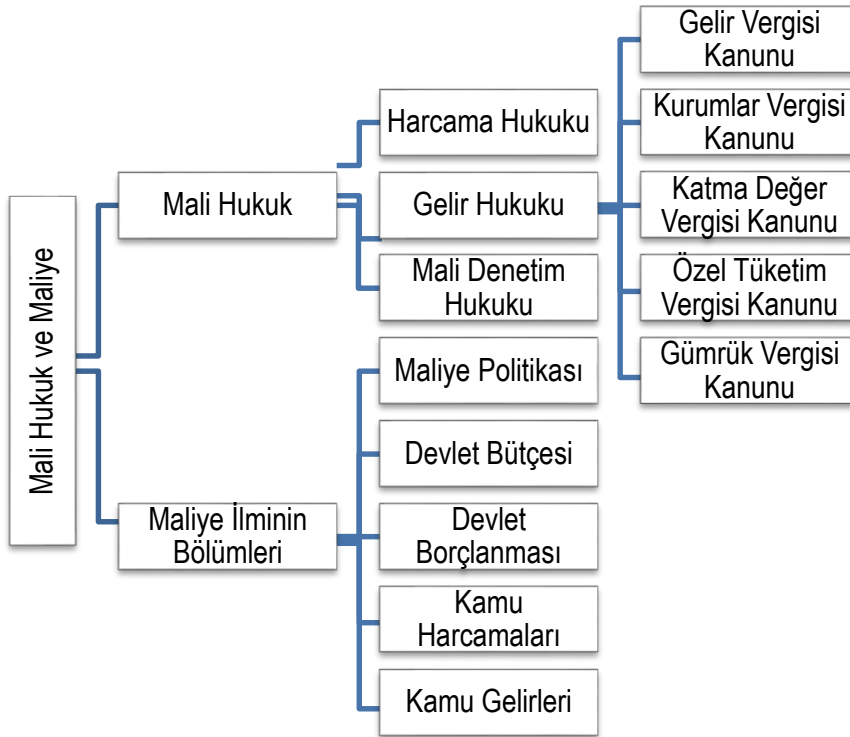
- Kamu gelirlerinin anayasal çerçeveye uygun bir şekilde toplanması,
- Kamu kaynaklarının etkin, ekonomik ve verimli kullanılmasının sağlanması,

- Mali adaletin gerçekleştirilmesi,
- Kamu harcamalarının şeffaf ve hesap verebilir şekilde yapılmasının sağlanması,
- Devletin mali sisteminin hukuki bir zemine oturtulmasıdır.

2.2. Mali Hukukun İlişkili Alanları ve Alt Dalları

Mali hukuk; anayasa hukuku, idare hukuku ve ceza hukuku gibi diğer hukuk dallarıyla ilişkili bir yapıyı temsil etmektedir. Özellikle vergi hukukunda, mükellef hak ve ödevleri açısından birey-devlet ilişkisi ön plandadır. Mali hukukun temel amacı vergilerin toplanması, harcanması ve denetimine ilişkin yerinde bir hukuki ve mali düzenin oluşturulmasına dair düzenlemelerin çatısını oluşturmaktadır. Bu kapsamda mali hukukun temel amacına dayanak oluşturan alt dalları ve açıklamaları aşağıda yer alan Şekil 1'deki gibidir.

Şekil 1: Mali Hukukun İlgili ve Alt Alanları

Kaynak: Çomaklı, 2017: 5.

Şekil 1’de görüleceği üzere Mali Hukuk’un alt alanlarından Gelir Hukukunu temsil eden Vergi Hukuku, devletin en önemli gelir kaynakları arasında yer alan vergilerin tarh, tahakkuk ve tahsiline ilişkin düzenlemeleri kapsarken (Öncel vd., 2024; Şenyüz vd., 2024), Maliye İlminin Bölümlerinden Kamu Harcamaları Hukuku, devletin harcama

faaliyetlerinin hukuki boyutunu incelemektedir (Aggarwal, 2017: 122). Bütçe Hukuku, kamu bütçesinin hazırlanması, uygulanması ve denetlenmesine ilişkin kuralları ele alarak bu süreçlerin hukuki çerçevesini belirlemektedir (Moore, 2007: 31). Ayrıca tüm bu faaliyetlerin tamamlayıcısı Mali Denetim Hukuku, kamu maliyesinin etkin, ekonomik ve verimli kullanımını sağlamak amacıyla oluşturulan denetim mekanizmalarını tanımlamakta ve düzenlemektedir (Öncel vd., 2024: 219).

2.3. Maliye ve Hukuk Çalışanları Açısından Mali Hukuk

Mali hukuk hem maliye hem de hukuk çalışanlarının ilgi alanına giren disiplinlerarası bir alandır (Clark, 1981; Harris, 2010). Ancak bu iki meslek grubunun mali hukuka yaklaşımı ve ilgi alanlarına ilişkin farklılıklar bulunmaktadır.

2.3.1. Hukuk Çalışanları Açısından Mali Hukuk

Mali hukuk, hukukun bir dalı olarak yasal düzenlemelerin uygulanması, yorumlanması ve uyulmasına ilişkin esasları incelerken, bu alanda çalışan hukukçular, hukuki normların işleyişini sağlamak üzere uzmanlaşmaktadırlar. Özellikle vergi hukuku gibi alt dallarda, mükelleflerin haklarını koruma ve idari işlemlerin hukuka uygunluğunu denetleme gibi önemli görevleri üstlenmektedirler. Ayrıca mali hukukun önemli bir boyutu olarak, vergi mahkemeleri ve Danıştay gibi yargı organlarında ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümüne yönelik dava savunma ve sonuçlandırma sorumluluğu da hukukçuların görev alanına girmektedir (Harrison, 2000).

Kısaca hukuk çalışanları, mali hukukun yasal ve anayasal boyutuyla ilgilenmektedir ve özellikle vergi davalarının yürütülmesi, kamu kaynaklarının hukuka uygun kullanımının denetlenmesi, yasal düzenlemelerin yorumlanması ve uygulanması gibi temel konuların üzerinde durmaktadırlar.

2.3.2. Maliye Çalışanları Açısından Mali Hukuk

Maliye çalışanları, mali hukuku kamu maliyesinin işleyişini düzenleyen bir araç olarak değerlendirip, daha çok gelirlerin toplanması ve harcamaların yapılması gibi uygulamalı konulara odaklanmaktadırlar. Aynı zamanda vergilerin ekonomik sonuçları, bütçe dengeleri ve mali politikaların toplumsal etkileri gibi konulara yönelerek ekonomik etkileri analiz etmektedirler. Bu bağlamda vergi ve harcama politikalarının hazırlanmasında rol alarak, mali sistemin etkin ve sürdürülebilir bir şekilde işlemesine yönelik çözüm önerileri geliştirmektedirler (Malmendier, 2009).

Kısaca, maliye çalışanları mali hukuku kamu maliyesi politikalarının bir aracı olarak görmektedir ve özellikle kamu gelirlerinin toplanması ve harcamaların planlanması, mali politikaların uygulanması ve etkinlik analizlerinin gerçekleştirilmesi, bütçe performansının denetlenmesi gibi temel konular üzerinde çalışmaktadırlar.

2.3.3. Ortak Noktalar ve Farklar

Mali hukuk; maliye ve hukuk biliminin kesişim noktasında olması nedeniyle iki disiplinin ortak yönleri çok olmakla birlikte kendi alanlarının doğası gereği birtakım farklılıkları da bulunmaktadır. Bu farklılıklar aşağıda yer alan Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1: Hukuk ve Maliye Çalışanlarının Mali Hukuka Bakış Açıları

Kriter	Hukuk Çalışanları	Maliye Çalışanları
Yaklaşım	Hukuki normlar ve yasal çerçeve	Ekonomik analiz ve uygulama
Odak Noktası	Hak, yükümlülük, uyumsuzluk çözümü	Kamu gelir ve giderlerinin etkin yönetimi
Eğitim	Hukuk Bölümü	Maliye, Kamu Yönetimi, İktisat, İşletme, Muhasebe ve dengi bölümler
Çalışma Alanları	Mahkemeler, hukuk büroları, kamu denetim kuruluşları ve kamu idareleri	Hazine ve Maliye Bakanlığı, kamu denetim kuruluşları ve kamu idareleri, Mali Müşavirlik, YMM, SMMM, Bankalar

Kaynak: Literatürde yer alan çalışmalar doğrultusunda yazar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 1’de görüldüğü üzere mali hukuk faaliyetlerinin hem maliye hem de hukuk çalışanlarının iş birliği içinde icra edilmesini gerekmektedir. Ancak hukuki yorum ve uyumsuzluk çözümü konuları hukuk çalışanlarına, mali politikaların uygulanması konusu ise maliye çalışanlarına daha yakın bir konudur ve bu özel alanlar haricindeki yürütülecek faaliyetlerde disiplinlerarası bir yaklaşımla çalışmanın bu alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

3. Literatür Taraması

Mali hukuk ve bibliyometrik analiz kapsamında yapılan literatür taraması neticesinde mali hukuka ilişkin bir çalışmaya rastlanmaması ve çalışmanın temel yönteminin bibliyometrik analiz olması nedeniyle mali ve hukuki çalışmalara ilişkin literatür taraması sonuçları aşağıda yer alan Tablo 2’de sunulmaktadır.

Tablo 2: Literatür Taraması

Yazar/Yazarlar	Çalışma Bilgisi
(Şentürk & Fındık, 2015)	Muhasebe ile ilgili makalelerin analizi amacıyla 2005-2014 yılları arasında Türkiye’deki akademik dergilerde yayınlanan toplam 1.140 muhasebe makalesi incelenmiştir. Bu makaleler dokuz ana kategori altında değerlendirilmiştir. Çalışma neticesinde muhasebe yazınında bu süre zarfında en fazla çalışmanın; muhasebe standartları, denetim ve meslek mensupları üzerine yapıldığı tespit edilmiştir. Ayrıca en fazla yayın yapılan dergilerin ise Muhasebe-Finansman ile Muhasebe-Denetim Bakış dergileri olduğu, 2010 yılında en fazla çalışmanın yapıldığı ve daha çok tek yazarlı çalışmaların tercih edildiği tespit edilmiştir.
(Kıymetli Şen vd., 2017)	Muhasebe eğitimi ile ilgili makalelerin analizi amacıyla 2009-2014 yılları arasında Türkiye’de 4 dergide (BAKİŞ, MÖDAV, MUVU ve MUFAD) yayımlanan 52 makalenin analizi yapılmıştır. Çalışmada makalelerin, on dört başlık altında söz konusu dört derginin karşılaştırması yapılarak

	analiz gerçekleştirilmiştir. Çalışma neticesinde muhasebe alanında en fazla yayının MÖDAV’da yayımlandığı, 2013 yılında ise en az yayının yer aldığı tespit edilmiştir. Muhasebe eğitiminin toplam çalışmalar içindeki payının %6 olduğu, daha çok doktor öğretim üyesi unvanına sahip olan yazarların çalışma yaptığı ve çalışmalarda büyük oranda makaleler ve bildirilerden yararlanıldığı tespit edilmiştir.
(Beşel, 2017)	Maliye alanında yapılmış lisansüstü tezlerin incelenmesi amacıyla 2003-2017 yılları arasında Türkiye’de “Maliye”, “Mali Hukuk” ve “Maliye ve Ekonomi” ana bilim dallarında yapılan 1714 lisansüstü tez incelenmiştir. Çalışma neticesinde maliye alanında lisansüstü eğitim almaları için kadınların teşvik edilmesi, alanda bilgiye erişimin sağlanması açısından lisansüstü tez yazarlarının tezlere erişim izni vermesinin sağlanması, ampirik uygulamaların önem kazandığı günümüzde maliye alanındaki tezlerin de ampirik uygulama içermesi açısından lisansüstü öğrencilerin yönlendirilmesi gibi önerilerde bulunulmuştur.
(Kuruçay & Serçemeli, 2018)	Hile alanında yayınlanan makalelerin analizi amacıyla 2008-2017 yılları arasında Türkiye’deki akademik dergilerde yayımlanan 44 makale incelenmiştir. Bu makaleler yedi ana kategori altında değerlendirilmiştir. Çalışma neticesinde en fazla “Hilenin Tanımı ve Nedenleri” konusunda çalışma yapıldığı tespit edilmiştir. Ayrıca en çok makalenin yazar sayısı bakımından “tek yazarlı” olduğu, mesleki unvan bakımından “doktor öğretim üyesi” unvanlı, “akademisyenler” tarafından yapıldığı ve yayımlandıkları dergi bakımından ise “Mali Çözüm” dergisinde yayımlandığı tespit edilmiştir.
(Çarıkçı & Yaman, 2019)	Türkiye’de muhasebe veya finans öğrencileri üzerine yapılan araştırmaların bibliyometrik analizini sunmaktadır. 2009-2018 yılları arasında yayınlanan 54 makale incelenmiştir. Çalışma neticesinde araştırma sorusuna hitap eden 15 makale bulunduğu bu kapsamda makale sayısının yetersiz olduğu belirtilmiştir.
(Tektüfekçi, 2019)	Türkiye’de 2010 yılından itibaren dijital çağda bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımıyla birlikte elektronik belgeler ve elektronik defterlere geçiş sürecini ve bu süreçteki e-Muhasebe uygulamalarını bibliyometrik analizle değerlendirilmektedir. Çalışma neticesinde Türkiye’de bu alandaki çalışmaların sayıca sınırlı olduğu tespit edilmiştir.
(Kayakıran & Doğan, 2019)	2008-2019 yılları arasında Maliye ve Finans Yazıları Dergisi’nde yayımlanan toplam 186 makalenin bibliyometrik analizi sunulmaktadır. Bu makaleler on bir ana kategori altında değerlendirilmiştir. Ayrıca Balı & Dünder (2020) aynı amaçla söz konusu dergide 2009-2018 yılları arasında yayımlanan 156 makalenin bibliyometrik analizini gerçekleştirmiştir.
(Altunay, 2021)	2004-2020 yılları arasında Türkiye’de adli muhasebe alanında yazılmış ulusal lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizini sunmaktadır. Çalışmada toplam 64 tez incelenmiştir. Çalışma sonucunda, tezlerin anahtar kelimelerinde en çok “adli muhasebe” ve “uzman tanıklık” kavramlarının kullanıldığı tespit edilmiştir. Ayrıca tezlerde en çok ele alınan konunun “adli muhasebe farkındalığı” olduğu, en az ele alınan konunun ise “adli muhasebe eğitimi” olduğu ortaya çıkmıştır.
(Ceylan, 2021)	2016-2020 yılları arasında Türkiye’de muhasebe alanında yayımlanan denetim konulu makalelerin bibliyometrik analizini sunmaktadır. 143 makale incelenmiştir. Çalışma sonucunda en fazla yayının Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi’nde ve en fazla çalışmanın 2018 yılında yayımlandığı, en çok nicel araştırma yöntemlerinin kullanıldığı, erkek yazarların çalışmalara daha çok katkı yaptığı, iki yazarlı çalışmaların daha çok olduğu, en sık çalışılan denetim alt konusunun “iç denetim” olduğu, çalışmalarda yabancı kaynaklara daha fazla başvurulduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, Muhasebe ve Finansman Dergisi’ndeki yayınların, teorik çalışmaların, tek yazarlı çalışmaların ve kilit denetim konusunun yayın başına en fazla atıf alan çalışmalar olduğu belirlenmiştir.
(Yelman, 2021)	Vergi okuryazarlığı üzerine yazılmış bilimsel çalışmaların bibliyometrik analizini sunmaktadır. 11 tanesi Türkiye’de ve 32 tanesi ise Türkiye dışında olmak üzere 43 bilimsel çalışma incelenmiştir. Elde edilen bulgulara bakıldığında vergi okuryazarlığı üzerine yazılan bilimsel çalışmaların 10’nu Türkiye’de 32’si Türkiye dışında toplamda 42 çalışma yapıldığı sonucuna varılmıştır.
(Çınar, 2021)	2000-2020 yılları arasında Türkiye’de gelir dağılımı üzerine yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi amaçlanmıştır. 267 adet lisansüstü tezin bibliyometrik analizi gerçekleştirilmiştir.

(Ağcasulu & Yavuz, 2021)	Yerel yönetimler ve bütçe ilişkisini inceleyen akademik çalışmaların ortak noktalarını ve yoğunlaştığı alanları bibliyometrik analiz yöntemiyle belirlemeyi amaçlanmaktadır. 1980-2021 dönemine ait yerel yönetimler bütçe ilişkisine dair 6535 makale VOSviewer yazılımı kullanılarak bibliyometrik ağ analizi ile haritalanmıştır. Çalışma neticesinde ilgili literatürün Amerika Birleşik Devletleri adresli kurumlar ve yazarlar tarafından şekillendiği; Çin'in geçiş ekonomisi ile ilgili çalışmaların da sayıca fazla olduğu, çalışmaların çoğunlukla ekonomi (2159 çalışma) ve kamu yönetimi (2139 çalışma) alanlarında yoğunlaştığı ve 2004 sonrasında çalışma sayısının üstel bir fonksiyon şeklinde arttığı sonuçlarına ulaşılmıştır.
(Yelman, 2022)	Türkiye'de vergi afları üzerine yazılmış lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizinin gerçekleştirilerek gelecekte bu konuda çalışacak araştırmacılara kaynak sağlanması amaçlanmaktadır. Bu kapsamda 51 tez incelenmiştir. Çalışma neticesinde yazılan tezlerin büyük çoğunluğunun Türkçe yazıldığı, çalışma kapsamında kullanılan araştırma yöntemlerinin çoğunun nicel analiz yöntemleri olduğu, konun farklı anabilim dalları ve bilim dallarına konu olduğu sonuçlarına varılmıştır. Diğer taraftan yapılan çalışma sonucunda elde edilen diğer sonuçlara bakıldığında vergi afları konusunda çalışmak isteyen bilim insanlarına daha farklı açılardan konuyu değerlendirme noktasında önemli veriler sunmaktadır.
(Gök & Çarıkçı, 2022)	Çevre muhasebesi ile ilgili akademik çalışmaların ortak noktalarını ve yoğunlaştığı alanları bibliyometrik analiz yöntemiyle belirlemeyi amaçlanmaktadır. 34 yerli ve 37 yabancı olmak üzere toplam 71 makale incelenmiştir. Çalışma neticesinde çevre muhasebesi, çevre maliyetleri, emisyon maliyetleri gibi konuların daha fazla çalışıldığı görülmüştür.
(Tekin & Gürçam, 2023)	Web of Science veri tabanındaki 585 makale incelenmiştir. 1983-2021 yılları arasında yayımlanan vergi uyumu konusundaki akademik çalışmaları bibliyometrik olarak incelenmiş, bu alandaki araştırmaların genel eğilimlerini ve gelecekteki araştırmalara yönelik öneriler sunulmaktadır. Çalışma neticesinde ABD, İngiltere, Avustralya ve Avusturya'nın bu alanda en fazla yayın üreten ülkeler olduğu tespit edilmiştir.
(Gökmenoğlu & Kaya, 2023)	1990-2022 yılları arasında mali alan üzerine yapılan 8586 akademik çalışmayı bibliyometrik ağ analizi yöntemiyle değerlendirerek, bu alandaki literatürün yoğunlaştığı konuları ve eğilimleri ortaya koymaktadır. Çalışma neticesinde araştırmaların genel itibarıyla 2000'li yıllardan sonra artış gösterdiği, ağda yer alan kurumların menşei ülkelere bakıldığında genel olarak gelişmiş ülke kurumları olduğu, yine en etkili ülkelerin ağda gelişmiş ülkeler olduğu tespit edilmiştir.
(Kuyumcu & Bayrı, 2024)	2000-2022 yılları arasında Türkiye'de devlet muhasebesi alanında yayımlanan 92 makaleyi bibliyometrik analiz yöntemiyle inceleyerek, bu alandaki araştırmaların genel eğilimlerini ve gelecekteki araştırmalara yönelik öneriler sunulmaktadır. Çalışma neticesinde, devlet muhasebesi alanında yayınlanan makalelerin 2008 yılından sonra artış gösterdiği, çalışmaların Osmanlı dönemi ve günümüz dönemi olarak ayrı ayrı incelenmesinin yerinde olacağı, bu kapsamda da Osmanlı dönemiyle ilgili en çok çalışmanın kayıt sistemi ile ilgili olduğu, güncel çalışmalarda ise muhasebe sisteminin revizyonunun temel konu edinildiği, en çok makalenin Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırmaları Dergisi ile Sayıştay Dergisi'nde yayınlandığı, makalelerin genel çoğunluğunun araştırma makalesi olduğu ve açıklama amacıyla yazıldığı tespit edilmiştir.
(Bayrakçioğlu & Bayrı, 2024)	2001-2023 yılları arasında Türkiye'de hile ağacı unsurlarını konu alan 80 lisansüstü tezin bibliyometrik analizini yaparak, bu alandaki akademik çalışmaların eğilimlerini ve gelişimlerini ortaya koymaktadır.

Kaynak: Literatürde yer alan çalışmalar doğrultusunda yazar tarafından oluşturulmuştur.

Yukarıda yer alan Tablo 2'de görüldüğü üzere çalışmaların genel çoğunluğu muhasebe, maliye, vergi, denetim gibi konular üzerine yoğunlaşmakta ancak mali hukuk konusu ile ilgili ayrıntılı olarak yapılmış olan bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Oysa mali hukuk, kamu mali yönetiminin hukuki altyapısını oluşturan ve mali güvenilirliği tesis eden temel bir alandır. Bu eksiklik, mali hukuk alanındaki akademik üretimin eğilimlerinin sistematik biçimde ortaya konulması gerekliliğini göstermektedir. Bu kapsamda çalışma,

mali hukuk alanında yazılan lisansüstü tezleri bibliyometrik yöntemle analiz ederek, literatürdeki önemli bir boşluğu doldurmayı ve gelecekteki araştırmalara yön verecek bir kaynak oluşturmayı amaçlamaktadır.

4. Araştırmanın Metodolojisi

Bu çalışmada Türkiye’de mali hukuk alanında yazılan lisansüstü tezlerin bibliyometrik analiz yöntemiyle incelenmesi amaçlanmaktadır. Bibliyometrik analiz, akademik üretimi belirli ölçütler çerçevesinde inceleyerek, bir alanın genel eğilimlerini ve gelişim dinamiklerini ortaya koyan sistematik bir yöntemdir (Donthu vd., 2021).

4.1. Veri Temini

Araştırmada, tezlere ilişkin veriler Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi (31.12.2024) üzerinden elde edilmiştir. İlgili kaynakta “Detaylı Tarama” sekmesinde yer alan “dizin” bölümünde “Mali Hukuk” dizini aratılmış ve bu kapsamda ortaya çıkan 320 adet tez analiz edilmiştir. Tezlere ilişkin bilgiler Excel’e aktarılmış ve burada aşağıda yer alan sorular doğrultusunda analiz gerçekleştirilmiştir.

4.2. Araştırma Soruları

Lisansüstü tezlere ilişkin Bibliyometrik analiz çalışmalarında genel olarak yayın yılı, üniversite bilgisi ve konu, dizin ile anahtar kelimeler gibi kavramlar üzerine yapılan çalışmalar yer almaktadır (Haydaroğlu, 2022; Gök & Öztürk, 2024; Bayrakçıoğlu & Bayri, 2024). Ayrıca yazarların ve danışmanların cinsiyetleri ile danışman unvanları gibi demografik veriler bazında da yapılan analizler mevcuttur. Bazı çalışmalarda araştırmanın türü de analize konu edinilmiştir (Beşel, 2017). Bu kapsamda literatürde tezlerin bibliyometrik analizine ilişkin çalışmalar incelendiğinde 12-15 parametre üzerine analizin gerçekleştirildiği görülmektedir. Çalışmada YÖK Ulusal Tez Veri Merkezinde bulunan verilerin tamamı analize dahil edilmeye çalışılmış ve çalışmada sorular bu kapsamda belirlenmiş olup analize ilişkin sorular aşağıda yer alan Tablo 3’teki gibidir.

Tablo 3: Araştırma Soruları

A-Yazar Profilleri Açısından İnceleme
1-Yazarların cinsiyetlerine göre dağılımı nasıldır?
2-Yazarların “Mali Hukuk” dizinini kullanarak hem Yüksek Lisans (YL) hem de Doktora (DR) tezi yazma durumunun dağılımı nasıldır?
B-Danışman Profilleri Açısından İnceleme
3-Danışmanların unvanlarına göre dağılımı nasıldır?
4-Danışmanların cinsiyetlerine göre dağılımı nasıldır?
5-Alana en çok katkı sağlayan danışmanların isimleri ve katkı oranı nasıldır?
C-Üniversite Açısından İnceleme
6-Bu alanda en çok çalışma yapılan üniversitelerin listesi nasıldır?
7-Üniversitelerin kamu/vakıf olma durumunun sayısal dağılımı nasıldır?

8-Türkiye haritası üzerinden çalışma yapılan şehirlerin dağılımı nasıldır?
9-Tezlerin yayımlandığı enstitü bilgilerinin dağılımı nasıldır?
10-Tezlerin yayımlandığı ana bilim dalı bilgilerinin dağılımı nasıldır?
11-Tezlerin yayımlandığı bilim dalı bilgilerinin dağılımı nasıldır?
D-Tezlerin Niteliklerinin İncelenmesi
12-Tezlerin yayımlandığı yıllara göre dağılımı nasıldır?
13-Tez türlerine göre dağılımı nasıldır?
14-Tezlerin yazıldığı dillere göre dağılımı nasıldır?
15-Tezlerin sayfa sayısına göre dağılımı nasıldır?
16-Tezlerin konularına göre dağılımı nasıldır?
17-Tezlerin dizinlerine göre dağılımı nasıldır?
18-Tezlerin anahtar kelimelerine göre dağılımı nasıldır?
19-Tezlerin erişim durumuna göre dağılımı nasıldır?
20-Tezlerde araştırma yöntemlerinin dağılımı nasıldır?

Kaynak: Literatürde yer alan çalışmalar doğrultusunda yazar tarafından oluşturulmuştur.

4.3. Araştırmanın Sınırlılıkları

Her çalışmada olduğu gibi bu çalışmanın da bazı sınırlılıkları bulunmaktadır. Öncelikle, yalnızca YÖK Ulusal Tez Merkezi'nde kayıtlı olan çalışmalar incelenmiş olup, bu merkeze eklenmemiş tezler araştırma kapsamı dışında bırakılmıştır. Ayrıca, veri toplama süreci sırasında yalnızca “mali hukuk” dizini kullanılarak arama yapılmış; mali hukuku ilgilendiren ancak dizininde bu ifadeyi barındırmayan çalışmalar analiz dışında kalmıştır. Bunun yanı sıra, çalışmada bibliyometrik analiz yöntemi tercih edilmiş olup, tezlerin içeriklerine ilişkin derinlemesine nitel bir değerlendirme yapılmamış, genel eğilimlerin belirlenmesi hedeflenmiştir. Belirtilen bu sınırlılıklar, çalışmanın bulgularının yorumlanmasında dikkate alınması gereken hususlar olarak değerlendirilmektedir.

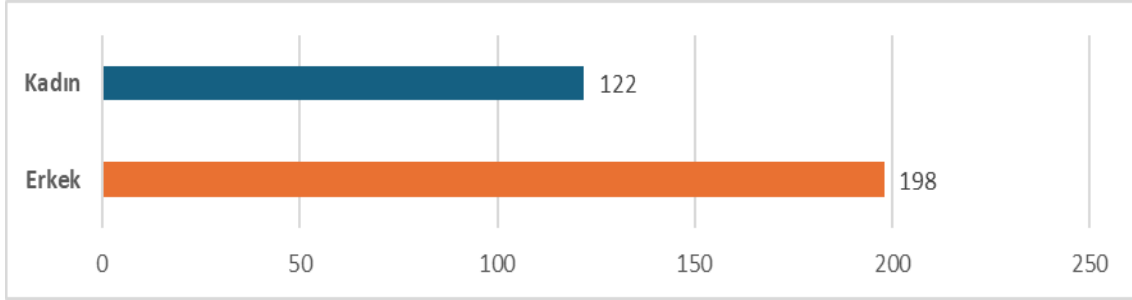
Yukarıda yer alan sınırlılıklar bibliyometrik çalışmaların genel sınırlılıkları olmakla birlikte mali hukukun disiplinlerarası yaklaşımı doğrultusunda bu sınırlılıkların değerlendirilmesi çalışmanın sonuçlarının anlaşılması açısından önem arz etmektedir.

5. Bulgular

Bu bölümde, Türkiye’de mali hukuk alanında yazılmış lisansüstü tezlere yönelik bibliyometrik analiz sonuçları sunulmaktadır. Bulgular, yazar profili, danışman profili, kurum-kuruluş bilgileri ve tezlerin nitelikleriyle ilgili 4 ana başlık ve araştırma soruları kapsamında 20 alt başlıkta incelenmektedir. Bulgulara ilişkin genel açıklamalarda bulunulmuş olup detaylı analiz ve yoruma yer verilmemiştir. Bulguların yorumlanmasına ilişkin bilgiler sonuç bölümünde yer almaktadır.

5.1. Yazarların Cinsiyetlerine Göre Dağılımı

YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanlarından elde edilen bulgular çerçevesinde mali hukuk alanında yazılan 320 adet lisansüstü tezin yazarlarının cinsiyetlerine ilişkin bilgiler aşağıda yer alan Grafik 1’de gösterildiği gibidir. Bu değerlendirmenin temel amacı, akademik dünyada çeşitliliği desteklemek, cinsiyet eşitsizliklerini azaltmak ve bilimsel topluluklara daha kapsamlı bir bakış açısı kazandırmaktır.

Grafik 1: Yazarların Cinsiyetlerine Göre Sayısal Dağılımı

Kaynak: Araştırma verileri doğrultusunda yazar tarafından oluşturulmuştur.

Grafik 1’de görüldüğü üzere yazarların %61,875’i erkek, 38,125’i ise kadınlardan oluşmaktadır.

5.2. Yazarların Hem YL Hem de DR Tezi Yazma Durumu

“Mali Hukuk” dizinini kullanarak hem yüksek lisans hem de doktora çalışmasını tamamlayanların listesi aşağıda yer alan Tablo 4’teki gibidir. Bu değerlendirme ile, mali hukuk alanında akademik derinleşmenin ve sürekliliğin sağlanmasında lisansüstü eğitim süreçlerinin rolünü ortaya koymak; yüksek lisans ve doktora tezlerini birlikte tamamlayan bireylerin akademik üretimdeki katkılarını belirleyerek gelecekte bu alanda uzmanlaşmayı teşvik edecek politikalar geliştirilmesine zemin hazırlanması amaçlanmaktadır.

Tablo 4: Mali Hukuk Dizinini Kullanarak Hem YL Hem de DR Yapanların Listesi

Adı Soyadı	YL/DR	Adı Soyadı	YL/DR	Adı Soyadı	YL/DR
Ali ÇELİKKAYA	1998-2001	Aziz TAŞDELEN	1996-2002	Derya TABİLOĞLU	2015-2022
Gökhan Kürşat YERLİKAYA	1995-2001	İBRAHİM OLGUN	2015-2022	Mehmet KÜÇÜKKAYA	2000-2008
Onur ÖZCAN	2009-2015	Selim ÇİMŞİR	2010-2022	Şebnem EKERYILMAZ	2014-2019

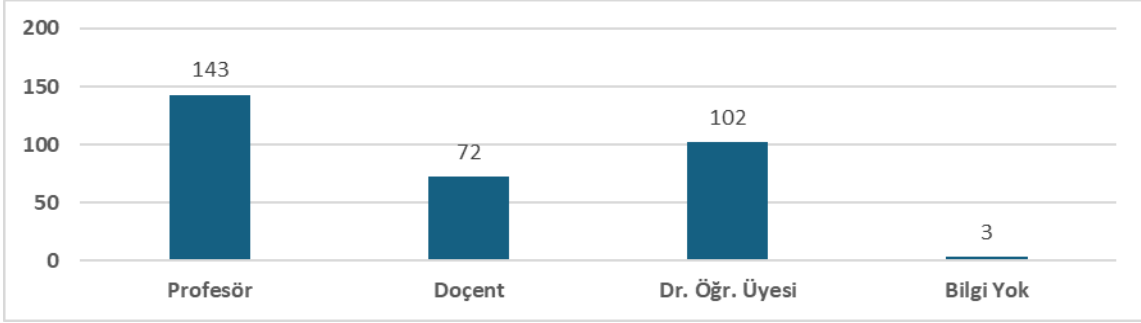
Kaynak: Araştırma verileri doğrultusunda yazar tarafından oluşturulmuştur.

Burada ise yazarların cinsiyetlerine göre oranları; %77,778’i erkek, 22,222’si ise kadınlardan oluşmaktadır. Erkeklerin oranı hem YL hem de DR yapanlar bakımından artış göstermektedir. Ayrıca Tablo 4’te görüldüğü üzere mali hukuk dizini kullanarak hem yüksek lisans hem de doktora tezi yazan yazar sayısı 9 olarak tespit edilmiştir.

5.3. Danışman Unvanları Açısından Tezlerin Dağılımı

Mali hukuk alanında yazılmış 320 tezin danışmanlarının unvanlarına göre sayısal dağılımı aşağıda yer alan Grafik 2'deki gibidir. Tezlerin danışman unvanları açısından incelenmesi, Mali Hukuk alanında akademik rehberliğin niteliğini ve alanın gelişiminde etkili olan uzmanlık düzeyini belirlemek açısından önemlidir.

Grafik 1: Tezlerin Danışman Unvanlarına Göre Sayısal Dağılımı

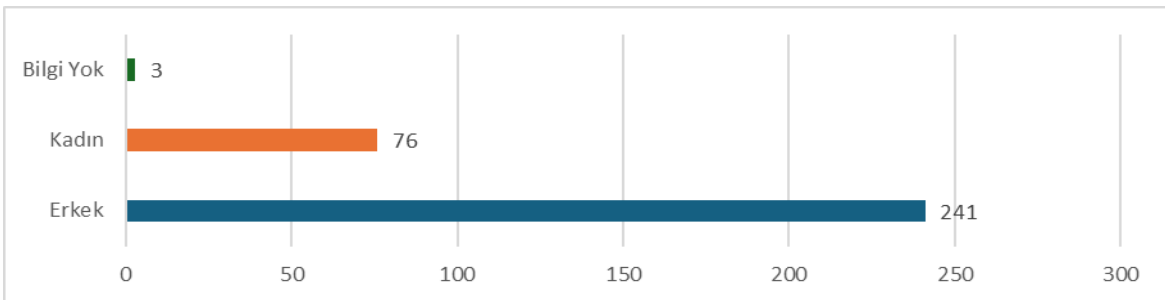
Kaynak: Araştırma verileri doğrultusunda yazar tarafından oluşturulmuştur.

Yukarıda yer alan Grafik 2'de görüldüğü üzere mali hukuk alanından yapılan çalışmalarda en fazla danışmanlık yapan öğretim üyeleri %44,68'le Profesörlerdir. Daha sonra %31,87 ile Doktor Öğretim Üyeleri ve son olarak da %22,5 ile Doçentler yer almaktadır. Ayrıca %0,95'lik bir dilimde yani 3 tezde danışman bilgisine rastlanmamıştır.

5.4. Danışman Öğretim Üyelerinin Cinsiyetlerine Göre Dağılımı

Mali hukuk alanında yazılmış 320 tezin danışmanlarının cinsiyetlerine göre sayısal dağılımı aşağıda yer alan Grafik 3'teki gibidir. Danışman öğretim üyelerinin cinsiyetlerine göre dağılımının incelenmesi, Mali Hukuk alanında akademik danışmanlık süreçlerinde toplumsal cinsiyet temsiline ilişkin mevcut durumu ortaya koyarak, olası dengesizliklerin giderilmesine yönelik veri temeli oluşturmayı amaçlamaktadır.

Grafik 2: Danışmanların Cinsiyetlerine Göre Dağılımı

Kaynak: Araştırma verileri doğrultusunda yazar tarafından oluşturulmuştur.

Mali hukuk alanında yazılan tezlerin danışmanlarının cinsiyetlerine ilişkin Grafik 3’te yer alan bilgilere bakıldığında %75,31’lik bir dilimle en fazla erkek danışman olduğu görülmektedir. Kadın danışmanların oranı ise %23,75’tir. Danışmanı belli olmayan çalışmaları oranı ise 0,94’tür.

5.5. Mali Hukuk Alanında Yazılan Tezlerde En Fazla Görev Alan Öğretim Üyeleri

Mali hukuk alanında yazılmış 320 tezin danışmanlarından en fazla görev alanlardan ilk 10’u aşağıda yer alan Tablo 5’teki gibidir.

Tablo 5: Mali Hukuk Alanında En Fazla Danışmanlık Yapan Öğretim Üyesi Listesi

SN	Danışman Adı	Tez Sayısı	SN	Danışman Adı	Tez Sayısı
1	Mehmet Ezhan DOĞRUSÖZ	13	6	Erkan AYDIN	7
2	Ahmet Bumin DOĞRUSÖZ	12	7	Adnan GERÇEK	6
3	Salim Ateş OKTAR	12	8	Cenker GÖKER	6
4	İhsan Süheyl DONAY	10	9	Yasemin TAŞKIN	6
5	İhsan Veysi SEVİĞ	9	10	Mehmet TOSUNER	5

Kaynak: Araştırma verileri doğrultusunda yazar tarafından oluşturulmuştur.

Mali hukuk alanında en fazla danışmanlık yapan öğretim üyesi listesi Tablo 5’te gösterilmiş olup geriye kalan çalışmalardan danışmanlık yapan öğretim üyelerinin tez sayısı 4 ve dördün altı şeklinde devam etmektedir. Bu kapsamda danışmanlık yapan öğretim üyelerinin ve tez sayılarının sayısal dağılımı aşağıda yer alan Tablo 6’daki gibidir.

Tablo 6: Danışman Öğretim Üyelerinin Tez Sayısı Dağılımı

Danışman Sayısı	Tez Sayısı	Danışman Sayısı	Tez Sayısı
1	13	2	12
1	10	1	9
1	7	3	6
1	5	8	4
12	3	26	2
116	1	Danışman Bilgisi Yok	3

Kaynak: Araştırma verileri doğrultusunda yazar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 6’da görüldüğü üzere en fazla (13 adet) tezde danışmanlık yapan 1 öğretim üyesi bulunmaktadır. En fazla danışman öğretim üyesinin bulunduğu grup ise 1 tezde

danışmanlık yapıldığı grubu temsil etmektedir. 116 danışman öğretim üyesi 1 adet tezde danışmanlık yapmıştır.

5.6. Mali Hukuk Alanında En Çok Tez Yazılan Üniversiteler ve Sayısal Dağılımı

YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanlarından elde edilen bulgular çerçevesinde mali hukuk alanında yazılan 320 adet lisansüstü tezin yazıldıkları üniversitelere ilişkin analizi aşağıda yer alan Tablo 7’de verilmiştir. Tablo 7’de mali hukuk alanında en fazla tez yazılan on üniversitenin bilgileri yer almakta olup daha sonraki bölümde ise üniversitelerin ve üretilen tezlerin sayısı tek bir tablo şeklinde verilmektedir.

Tablo 7: Mali Hukuk Alanında Yazılan Tezlerin Üniversite Dağılımı

SN	Üniversite	Tez Sayısı	SN	Üniversite	Tez Sayısı
1	Marmara Üniversitesi	73	6	Ankara Üniversitesi	9
2	İstanbul Üniversitesi	70	7	Gazi Üniversitesi	8
3	Dokuz Eylül Üniversitesi	34	8	Sakarya Üniversitesi	6
4	Manisa Celal Bayar Üniversitesi	22	9	Anadolu Üniversitesi	5
5	Bursa Uludağ Üniversitesi	16	10	Süleyman Demirel Üniversitesi	5

Kaynak: Araştırma verileri doğrultusunda yazar tarafından oluşturulmuştur.

Yukarıda yer alan Tablo 7’de görüldüğü üzere ilk 10 sıralamaya giren üniversitelerde 5 ve beşin üzeri tez yazılmıştır. Bu kapsamda Tüm üniversitelerin katkılarının anlaşılabilmesi için Tez sayısı bağlamında üniversite sayısı aşağıda yer alan Tablo 8’deki gibidir. 73 tezin yazıldığı 1 üniversite ön plana çıkmaktadır.

Tablo 8: Tez Sayısı Bağlamında Üniversite Sayıları

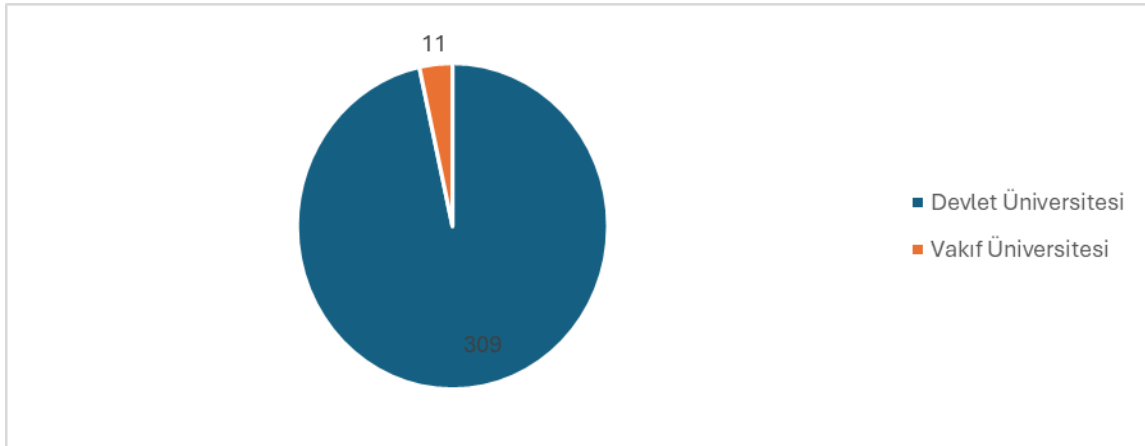
Üniversite Sayısı	Tez Sayısı	Üniversite Sayısı	Tez Sayısı
1	73	1	70
1	34	1	22
1	16	1	9
1	8	1	6
2	5	3	4
5	3	11	2
23	1	TOPLAM	320

Kaynak: Araştırma verileri doğrultusunda yazar tarafından oluşturulmuştur.

5.7. Üniversite Türü Bakımından Dağılım

Mali hukuk alanındaki tezlerin yazıldığı üniversitelerin devlet ya da vakıf olma bakımından ayırımına ilişkin sayısal bilgiler aşağıda yer alan Grafik 4’teki gibidir.

Grafik 3: Mali Hukuk Alanında Yazılan Tezlerin Üniversite Türlerine Göre Dağılımı

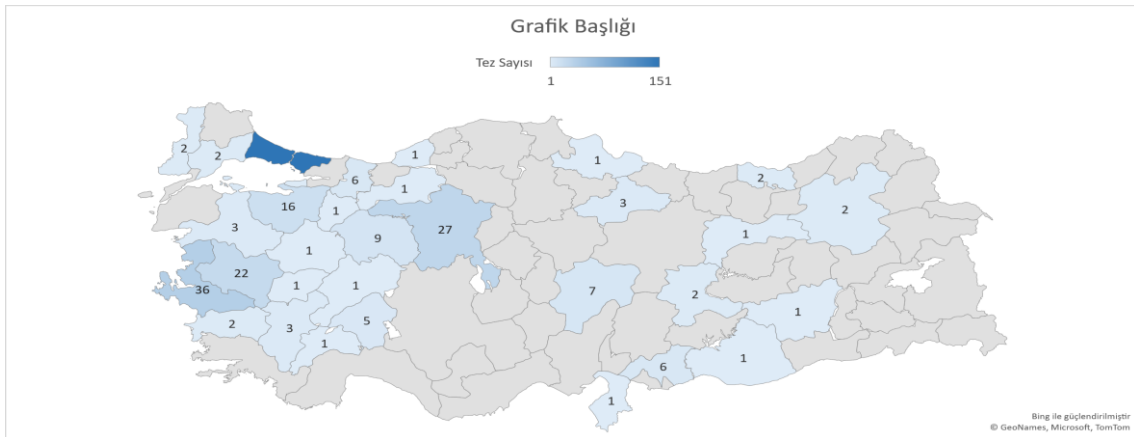
Kaynak: Araştırma verileri doğrultusunda yazar tarafından oluşturulmuştur.

Grafik 4’te görüldüğü üzere mali hukuk alanında yazılan çalışmaların %96,56’sı devlet üniversitelerinde, %3,44’ü ise vakıf üniversitelerinde yazılmıştır.

5.8. Mali Hukuk Alanında Yazılan İllere Göre Dağılımı

Mali hukuk alanında yazılan tezlerin hangi illerde yoğunlaştığının anlaşılabilmesi için Türkiye haritası üzerinde aşağıda yer alan Şekil 2’deki gibidir.

Şekil 2: Mali Hukuk Alanında Yazılan Tezlerin İllere Göre Dağılımı

Kaynak: Araştırma verileri doğrultusunda yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 2’de görüldüğü üzere mali hukuk alanında en fazla çalışma yapılan iller sırası ile İstanbul, İzmir ve Ankara’dır.

5.9. Enstitü Bakımından Dağılım

Mali hukuk tezlerinin büyük bir kısmının Marmara Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi ve Dokuz Eylül Üniversitesi gibi köklü üniversitelerde yazıldığı tespit edilmiştir. Bu üniversiteler, güçlü bir akademik kadro ve lisansüstü program çeşitliliğiyle öne çıkmaktadır. Ayrıca, tezlerin önemli bir bölümünün sosyal bilimler enstitülerinde üretildiği görülmüş olup sayısal bilgiler aşağıda yer alan Tablo 9’deki gibidir.

Tablo 9: Mali Hukuk Alanında Yazılan Tezlerin Enstitü Dağılımı

SN	Üniversite	Tez Sayısı
1	Sosyal Bilimler Enstitüsü	311
2	Lisansüstü Eğitim Enstitüsü	7
3	Savunma Bilimleri Enstitüsü	1
4	Güvenlik Bilimleri Enstitüsü	1

Kaynak: Araştırma verileri doğrultusunda yazar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 9’da görüldüğü üzere mali hukuk alanında yazılan tezlerin büyük çoğunluğu (%97,20) Sosyal Bilimler Enstitüsünde oluşturulmuştur. Ayrıca 1’er tezin de Savunma Bilimleri Enstitüsü ve Güvenlik Bilimleri Enstitüsünde yazıldığı görülmektedir.

5.10. Ana Bilim Dalı Bakımından Dağılım

Ana Bilim dalları enstitülerin altında bulunmaktadır. Mali hukuk alanında yazılan tezlerin ana bilim dalı bazında dağılımı aşağıda yer alan Tablo 10’daki gibidir.

Tablo 10: Mali Hukuk Alanında Yazılan Ana Bilim Dallarına Göre Dağılımı

Ana Bilim Dalı (ABD)	Tez Sayısı	Ana Bilim Dalı (ABD)	Tez Sayısı
Maliye ABD	187	Uluslararası İlişkiler ABD	1
Mali Hukuk ABD	44	Ekonomi Hukuku ABD	1
Kamu Hukuku ABD	37	Muhasebe Denetim ABD	1
Maliye Bölümü	10	İşletme Finansı Ana Bilim Dalı	1
- (Belirtilmemiş)	9	Suç Araştırmaları ABD	1
İşletme ABD	7	Mali İktisat BD	1
Hukuk ABD	4	İşletme Bölümü	1
Temel İslam Bilimleri ABD	3	Finans ve Bankacılık ABD	1
Özel Hukuk ABD	3	Uluslararası Güvenlik ABD	1
Maliye ve Mali Yönetim ABD	2	İktisat ABD	1

Ana Bilim Dalı (ABD)	Tez Sayısı	Ana Bilim Dalı (ABD)	Tez Sayısı
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi ABD	1	Mali Hukuk BD	1
Spor Yöneticiliği ABD	1	Muhasebe ve Finansman ABD	1

Kaynak: Araştırma verileri doğrultusunda yazar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 10’da görüldüğü üzere mali hukuk alanında yazılan tezlerin büyük bir bölümü maliye ana bilim dalında yazılmıştır. Bunun sebebi “Mali Hukuk” ana bilim dallarının “Maliye” ana bilim dallarına göre üniversitelerde az olmasıdır.

5.11. Bilim Dalı Bakımından Dağılım

Bilim alanları enstitülerin altında yer alan ana bilim dallarının da altında bulunmaktadır. Mali hukuk alanında yazılan tezlerin bilim dalı bazında dağılımı aşağıda yer alan Tablo 11’deki gibidir.

Tablo 11: Mali Hukuk Alanında Yazılan Bilim Dallarına Göre Dağılımı

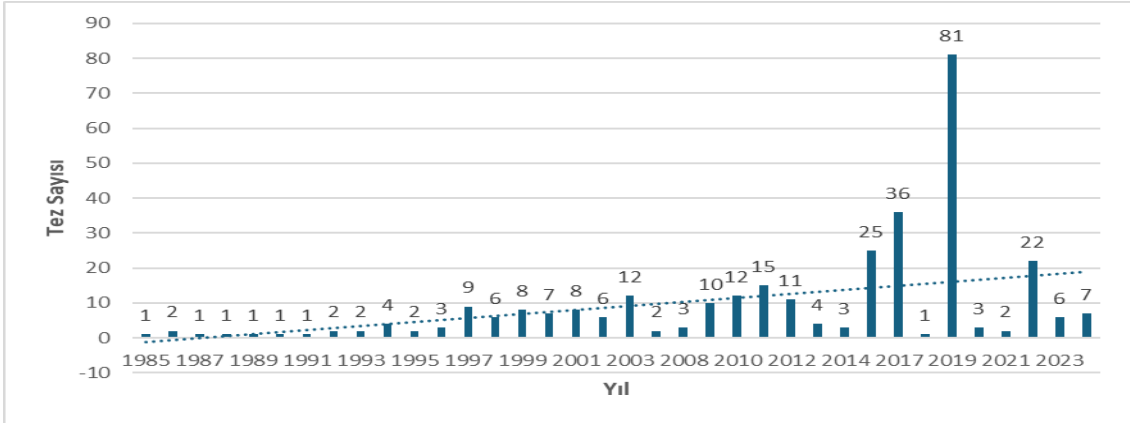
Bilim Dalı	Tez Sayısı	Bilim Dalı	Tez Sayısı
Mali Hukuk Bilim Dalı	133	İslam Hukuku Bilim Dalı	1
Maliye Bilim Dalı	12	Temel İslam Bilimleri Bilim Dalı	1
Maliye Ana Bilim Dalı	10	Mali İktisat Bilim Dalı	1
Kamu Hukuku Bilim Dalı	9	Genel Kamu Hukuku Bilim Dalı	1
Vergi Hukuku Bilim Dalı	4	Muhasebe Denetimi Bilim Dalı	1
Muhasebe Finansman Bilim Dalı	3	Türk Hukuk Tarihi Bilim Dalı	1
Maliye Teorisi Bilim Dalı	2	İşletme Ana Bilim Dalı	1
Hukuk Bilim Dalı	2	Boş	138

Kaynak: Araştırma verileri doğrultusunda yazar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 11’de görüldüğü üzere mali hukuk alanında yazılan tezlerin büyük bir bölümü mali hukuk bilim dalında yazılmıştır. Üniversitelerde “Mali Hukuk” ana bilim dalından ziyade bilim dalı olarak daha çok bulunmaktadır.

5.12. Mali Hukuk Alanında Yazılan Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı

Tezlerin verileri toplanırken herhangi bir yıl sınırlaması belirtilmemiştir. Yükseköğretim Kurulu Tez merkezine kayıtlı olan bütün tezler çalışmanın evrenini oluşturmaktadır. Bu kapsamda tezlerin yıllara göre sayısal dağılımı aşağıda yer alan Grafik 5’teki gibidir.

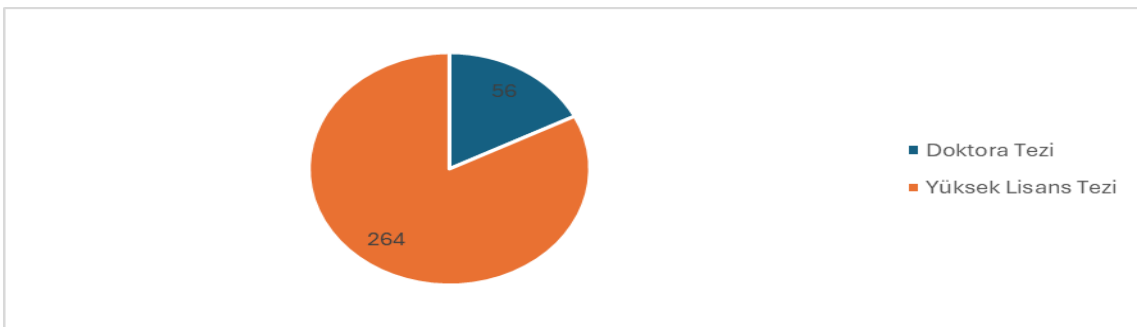
Grafik 4: Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı

Kaynak: Araştırma verileri doğrultusunda yazar tarafından oluşturulmuştur.

Mali hukuk alanında yazılan tezlerin yıllar itibariyle sayılarının yer aldığı Grafik 5'te görüldüğü üzere 2019 yılında çalışmaların en üst seviyeye çıktığı görülmektedir. Ayrıca mali hukuk alanında yazılan ilk tezin 1985 yılında yayımlandığı görülmekle birlikte neredeyse her yıl yapılan çalışmalarla birlikte bu alana ilişkin çalışmaların kümülatif toplamda arttığı görülmektedir. Mali hukuk alanında tez yazılmayan yıllar ise sırasıyla 2005, 2006, 2007 ve 2016'dır.

5.13. Tezlerin Türlerine Göre Dağılımı

Mali hukuk alanında yazılan tezlerin bilim dalı bazında dağılımı aşağıda yer alan Grafik 6'daki gibidir.

Grafik 5: Tezlerin Türlerine Göre Dağılımı

Kaynak: Araştırma verileri doğrultusunda yazar tarafından oluşturulmuştur.

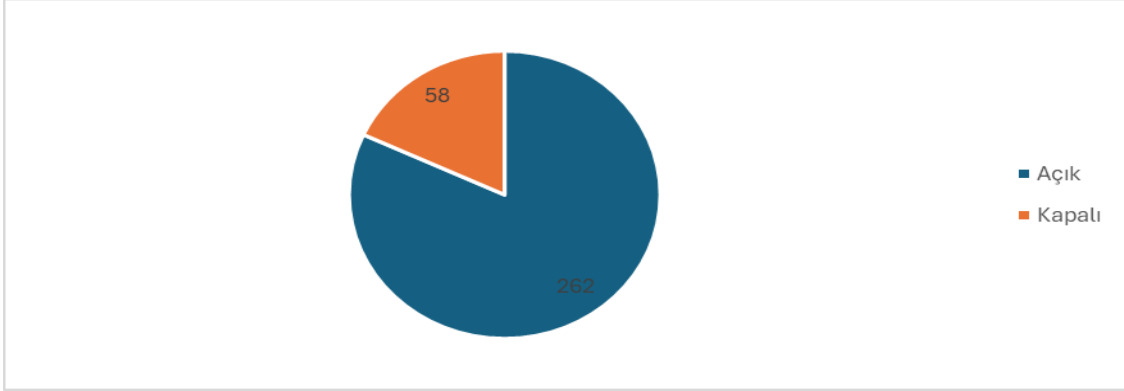
Grafik 6'da görüldüğü üzere mali hukuk alanında yazılan tezlerin %82,5'i yüksek lisans tezi ve %17,5'i de doktora tezinden oluşmaktadır.

5.14. Tezlerin Erişim Durumu

Tezlerin %82'si açık erişim olarak sunulurken, %18'i ise erişime kapalı durumdadır. Açık erişim oranının yüksek olması, mali hukuk alanında bilgi paylaşımını ve

literatür taramasını kolaylaştırmaktadır. Sayısal veriler aşağıda yer alan Grafik 7’deki gibidir.

Grafik 6: Mali Hukuk Alanından Yazılan Tezlerin Erişim Durumu

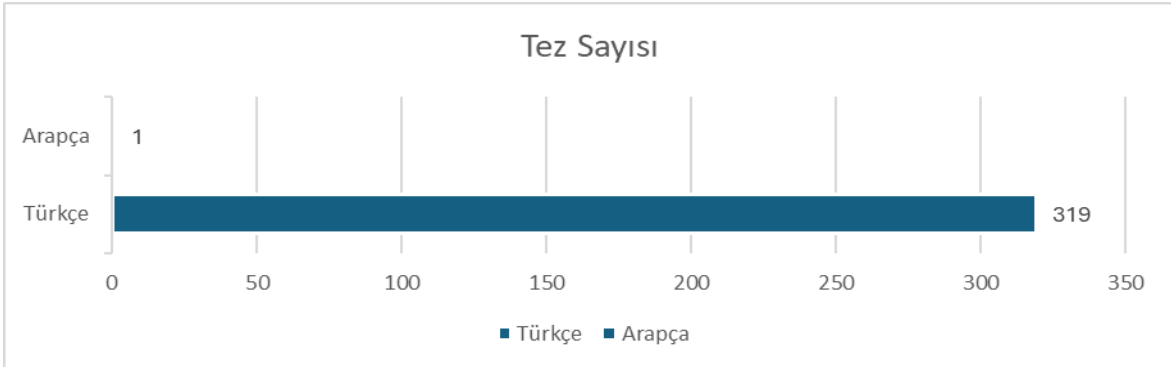

Kaynak: Araştırma verileri doğrultusunda yazar tarafından oluşturulmuştur.

5.15. Mali Hukuk Alanında Yazılan Tezlerin Dillerine Göre Dağılımı

Mali hukuk alanında yazılan 320 tez içerisinde sadece bir tez yabancı dilde yazılmıştır. Tezlerin yazım diline ilişkin sayısal dağılım aşağıda yer alan Grafik 8’deki gibidir.

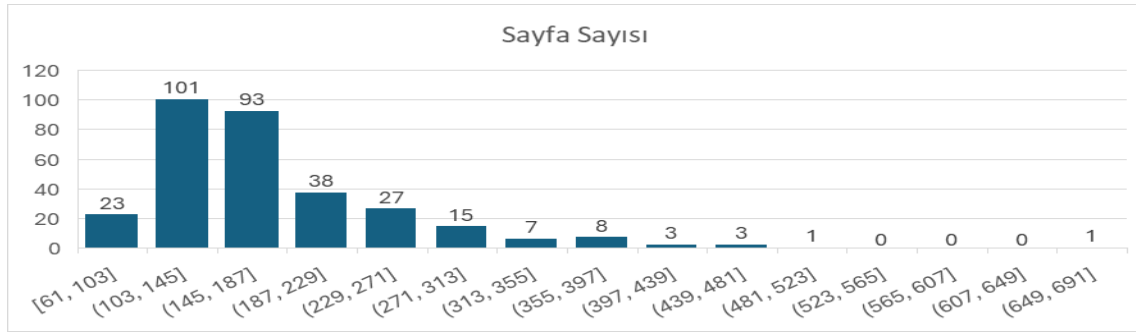
Grafik 7: Mali Hukuk Alanından Yazılan Tezlerde Kullanılan Dil Bilgisi

Kaynak: Araştırma verileri doğrultusunda yazar tarafından oluşturulmuştur.

5.16. Mali Hukuk Alanında Yazılan Tezlerin Sayfa Sayısı

YÖK Ulusal Tez Merkezinde mali hukuk alanından yazılan tezlerin sayfa sayılarına göre sayısal dağılımına ilişkin veriler aşağıda yer alan Grafik 9’deki gibidir.

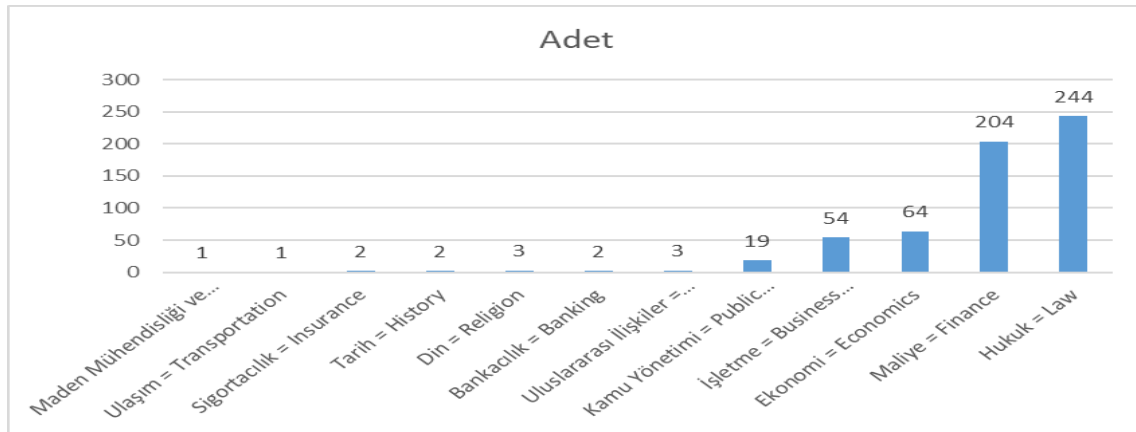
Grafik 8: Tezlerin Sayfa Sayısına Göre Dağılımı

Kaynak: Araştırma verileri doğrultusunda yazar tarafından oluşturulmuştur.

Grafik 9’da görüldüğü üzere mali hukuk alanından yazılan tezlerden en az sayfaya sahip olanı 61 en fazla da 670 sayfadır. Bununla birlikte çalışmaların genel çoğunluğunun ise 150-200 (103-145 arası 101, 145-187 arası 93 tez) sayfa aralığında olduğu görülmektedir.

5.17. Mali Hukuk Alanında Yazılan Tezlerin Konu Dağılımı

Tezlerin konu başlıkları incelendiğinde, doğal olarak hukuk ön planda olmakla birlikte maliye, ekonomi, işletme ve kamu yönetimi geriye kalan çoğunluğu oluşturmaktadır.

Grafik 9: Tezlerin Konularına Göre Dağılımı

Kaynak: Araştırma verileri doğrultusunda yazar tarafından oluşturulmuştur.

Grafik 10’da görüldüğü üzere mali hukuk alanında yazılan tezlerin konu bakımından en büyük çoğunluğunu hukuk oluşturmakla birlikte maliye, ekonomi, işletme ve kamu yönetimi diğer yüksek orana sahip konulardır.

5.18. Mali Hukuk Alanında Yazılan Tezlerin Dizin Bilgisi

Tezlerin dizinleri incelendiğinde, doğal olarak mali hukuk ön planda olmakla birlikte vergi hukuku, vergilendirme ve vergiye ilişkin diğer kavramlar geriye kalan çoğunluğu oluşturmaktadır. Tezlerde kullanılan dizinlere ilişkin sayısal bilgiler aşağıda yer alan Tablo 12’de yer almaktadır.

Tablo 12: Mali Hukuk Alanında Yazılan Tezlerin Dizinlerine Göre Dağılımı

Dizin Adı	Sayısı	Dizin Adı	Sayısı
Mali hukuk = Fiscal law	321	Vergi kaçakçılığı = Tax evasion	20
Vergi hukuku = Tax law	115	Vergi sistemi = Tax system	19
Vergilendirme = Taxation	77	Kamu hukuku = Public law	19
Vergiler = Taxes	75	Kurumlar vergisi = Corporate tax	19
Türk vergi hukuku = Turkish tax law	60	Gelir vergisi = Income tax	18
Finans = Finance	38	Kanunlar = Laws	18
Türk vergi sistemi = Turkish tax system	35	Katma değer vergisi = Value added tax	15
Vergi uyuşmazlıkları = Tax conflicts	29	Uyuşmazlık = Incompatibility	15
Vergi yargısı = Tax justice	23	Denetim = Control	14
Vergi Usul Kanunu = Tax Procedural Code	20	Vergi cezaları = Tax penalty	14

Kaynak: Araştırma verileri doğrultusunda yazar tarafından oluşturulmuştur.

5.19. Mali Hukuk Alanında Yazılan Tezlerin Anahtar Kelime Bilgisi

Mali hukuk hakkında yazılan tezlerin anahtar kelimelerine ilişkin bilgiler aşağıda sık kullanılanlar ve diğer anahtar kelimeler olmak üzere iki grupta verilmiştir.

Sık Kullanılan Anahtar Kelimeler ve Bağlamları:

Vergi: Kaynakların tamamında en sık geçen anahtar kelimedir. Vergilendirme, vergi hukuku, vergi uyuşmazlıkları, vergi kaçakçılığı, vergi denetimi gibi birçok alt başlıkla birlikte geçmektedir. Ayrıca, farklı vergi türleri (gelir vergisi, kurumlar vergisi, katma değer vergisi gibi) ve vergilendirme ilkeleri bağlamında da sıkça kullanılır.

Hukuk: Vergi hukuku, hukuk devleti, hukuki güvenlik ilkesi, idari yargı, temel hak ve özgürlükler gibi kavramlarla sıklıkla ilişkilendirilmiştir.

Uyuşmazlık: Vergi uyuşmazlıkları, idari çözüm yolları, uzlaşma, yargı süreci gibi konularla birlikte anılmaktadır. Tarhiyat öncesi ve sonrası uzlaşma kavramları da bu bağlamda önemlidir.

Denetim: Vergi denetimi, mali denetim, yoklama, vergi incelemesi gibi kavramlarla birlikte kullanılmaktadır. Kayıt dışı ekonomi ile mücadele ve vergi kaçakçılığının önlenmesi konularında önemli bir rolü bulunmaktadır.

Kamu: Kamu alacakları, kamu zararı, kamu harcamaları, kamu hizmetleri gibi kavramlarla ilişkilidir. Kamu maliyesi ve kamu mali yönetimi bağlamında sıklıkla geçmektedir.

Kaçakçılık: Vergi kaçakçılığı suçu, vergi kaçakçılığı ile mücadele konularında sıkça geçmektedir. Belgede sahtecilik gibi suçlarla birlikte anılmaktadır.

Yargı: Vergi yargısı, idari yargı, yargısal denetim, istinaf, bireysel başvuru gibi kavramlarla ilişkilidir. Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne yapılan başvurular da bu bağlamda değerlendirilmektedir.

Diğer Önemli Anahtar Kelimeler:

Kanun: Verginin kanuniliği ilkesi, vergi usul kanunu gibi ifadelerde geçmektedir.

Mali: Mali hukuk, maliye politikası, mali yönetim gibi kavramlarla ilişkilendirilmiştir.

İspat: İspat yükü, delil, ispat hakkı gibi kavramlarla beraber geçmektedir.

Ceza: Vergi cezaları, vergi suçları, vergi ceza hukuku bağlamında geçmektedir.

Mükellef: Mükellef hakları, mükellef hizmetleri gibi ifadelerde geçmektedir.

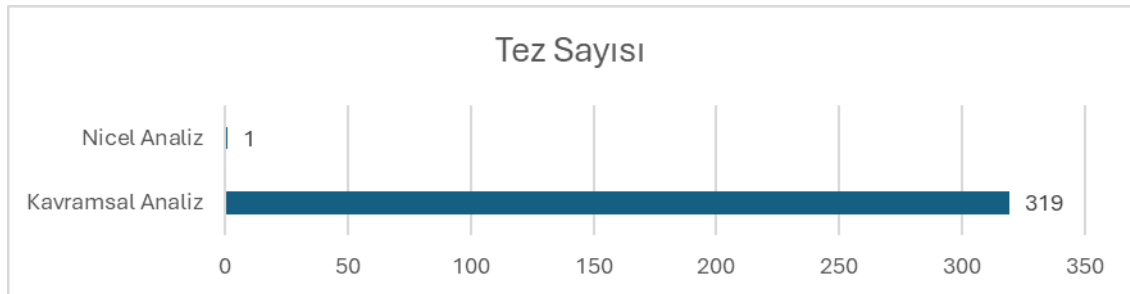
Anayasa: Anayasal vergilendirme ilkeleri, Anayasa Mahkemesi, bireysel başvuru gibi kavramlarla beraber kullanılmaktadır.

Süre/Zamanaşımı: Vergi süreleri, zamanaşımı, ödeme süreleri gibi konularda geçmektedir.

5.20. Tezlerde Kullanılan Yöntem

Mali hukuk alanında yazılan tezlerin neredeyse tamamı hukuk bilimini de içerisinde barındırması nedeniyle kavramsal (mevzuat analizi, mevzuatın karşılaştırmalı analizi ve yargı kararlarının incelenmesi) açıdan çalışmaların büyük bir bölümünü bir arada içerisinde barındıran bir yapıda gerçekleşmiştir. Bu anlamda nicel analiz çalışmasını içeren tek bir çalışmaya rastlanmış olup kullanılan yöntemlere ilişkin sayısal bilgiler Grafik 11'deki gibidir.

Grafik 10: Mali Hukuk Alanında Yazılan Tezlerde Kullanılan Yöntemler

Kaynak: Araştırma verileri doğrultusunda yazar tarafından oluşturulmuştur.

Yukarıda yer alan Grafik 11'de görüldüğü üzere mali hukuk alanında yazılan tezlerin genel çoğunluğu kavramsal analiz amacıyla gerçekleştirilmiştir. Nicel veriler üzerinden gerçekleştirilen çalışma sayısı 1'dir.

6. Sonuç

Çalışmanın bulguları bölümünde yer alan bilgiler, tek bir başlık altında sırasıyla aşağıda sunulmuş olup daha sonra da bu bulgulara ilişkin yorumlar yapılmıştır. Daha sonra da konu ile ilgili çıkarımlar ve öneriler yer almaktadır.

-Yazar Profilleri: Mali hukuk alanında yazılan tezlerin yazarlarının çoğunluğunu erkekler oluşturmaktadır (%61,875). Kadın yazarların oranı ise %38,125’tir.

-”Mali Hukuk” dizinini kullanarak hem yüksek lisans hem de doktora tezi yazan yazar sayısı 9 olarak tespit edilmiştir. Yukarıda yer alan sonuçlarla paralel olarak bu yazarların çoğunluğu da erkeklerden oluşmaktadır (%77,778).

-Danışman Profilleri: Mali hukuk alanında yapılan çalışmalarda en fazla danışmanlık yapan öğretim üyeleri profesörlerdir (%44,68). Doktor öğretim üyeleri %31,87 ile ikinci sırada yer alırken, doçentler %22,5 ile üçüncü sırada gelmektedir.

-Danışmanların cinsiyet dağılımında erkek danışmanlar çoğunluktadır (%75,31). Kadın danışmanların oranı ise %23,75’tir. Danışmanı belli olmayan 3 çalışma bulunmaktadır.

-En fazla danışmanlık yapan öğretim üyeleri arasında Mehmet Ezhan Doğrusöz (13 tez) ilk sırada yer almaktadır. Onu Ahmet Bumin Doğrusöz ve Salim Ateş Oktar (12 tez) takip etmektedir.

-Üniversite Açısından İnceleme: Mali hukuk alanında en çok tez yazılan üniversiteler Marmara Üniversitesi (73 tez) ve İstanbul Üniversitesi (70 tez) olarak belirlenmiştir. Dokuz Eylül Üniversitesi (34 tez) üçüncü sırada yer almaktadır.

-Tezlerin büyük çoğunluğu (%96,56) devlet üniversitelerinde yazılmıştır. Vakıf üniversitelerinin oranı ise %3,44’tür.

-Mali hukuk alanında en fazla çalışma yapılan iller sırasıyla İstanbul, İzmir ve Ankara’dır.

-Tezlerin büyük çoğunluğu (%97,20) sosyal bilimler enstitülerinde üretilmiştir.

-Ana bilim dalı bazında, tezlerin büyük bir bölümü maliye ana bilim dalında yazılmıştır.

-Bilim dalı bazında ise tezlerin büyük bir bölümü mali hukuk bilim dalında yazılmıştır.

-Tezlerin Niteliklerinin İncelenmesi: Mali hukuk alanında yazılan ilk tezin 1985 yılında yayımlandığı görülmektedir. 2019 yılına kadar çalışmaların sayısı artmış, 2019 yılında en üst seviyeye çıkmıştır. 2005, 2006, 2007 ve 2016 yıllarında ise tez yazılmamıştır.

-Tezlerin büyük çoğunluğu yüksek lisans tezidir (%82,5). Doktora tezlerinin oranı ise %17,5’tir. Tezlerin %82’si açık erişim olarak sunulurken, %18’i erişime kapalıdır.

-Tezlerin büyük çoğunluğu Türkçe yazılmıştır. Sadece bir tez yabancı dilde yazılmıştır.

-Tezlerin sayfa sayıları 61 ile 670 arasında değişmekle birlikte genel çoğunluğun 150-200 sayfa aralığında olduğu görülmektedir.

-Tezlerin konu başlıkları incelendiğinde, hukuk alanının ön planda olduğu görülmektedir. Maliye, ekonomi, işletme ve kamu yönetimi de önemli konulardır.

-Tezlerde en sık kullanılan dizinler mali hukuk, vergi hukuku, vergilendirme, vergiler ve Türk vergi hukuku olarak belirlenmiştir.

-En sık geçen anahtar kelime vergidir. Vergilendirme, vergi hukuku, vergi uyumsuzlukları gibi alt başlıklarla birlikte kullanılmaktadır.

-Çalışmaların büyük çoğunluğu kavramsal analiz yöntemleriyle gerçekleştirilmiştir. Nicel analiz içeren çalışma sayısı ise sadece 1'dir.

Genel Değerlendirme: Bu çalışma, Türkiye’de mali hukuk alanındaki akademik üretimin genel bir resmini sunmaktadır. Elde edilen bulgular, bu alandaki eğilimleri, güçlü ve zayıf yönleri ortaya koymakta ve gelecekte yapılacak çalışmalara rehberlik edebilecek niteliktedir. Özellikle, tezlerin konuları, dizinleri, anahtar kelimeleri ve kullanılan yöntemler, alandaki araştırma odaklarını belirlemek açısından önemlidir. Ayrıca, danışman profilleri ve üniversitelerin katkıları, alandaki akademik ağların anlaşılmasına yardımcı olmaktadır. Bu sonuçlar, mali hukuk alanındaki akademik bilgi üretiminin daha etkin ve nitelikli bir şekilde nasıl artırılacağı konusunda yol gösterici olabilir. Bu kapsamda çalışmanın bulguları ve sonuçları, mali hukuk alanındaki gelecekteki araştırmalar için çeşitli çıkarımlar sunmakta olup bu çıkarımlar aşağıda sunulmuştur:

-Yazar ve Danışman Profilleri: Kadın araştırmacıların oranının düşük olması, bu alanda kadınların katılımını teşvik edecek çalışmalara ihtiyaç olduğunu göstermektedir. Özellikle “Mali Hukuk” dizinini kullanarak hem yüksek lisans hem de doktora tezi yazan kadın araştırmacı sayısının azlığı dikkat çekicidir. Ayrıca danışmanlık yapan öğretim üyelerinin büyük çoğunluğunun erkek olması, bu alanda cinsiyet dengesinin sağlanması için çalışmalar yapılması gerektiğini ortaya koymaktadır.

-En fazla danışmanlık yapan öğretim üyelerinin belirlenmiş olması, alanın önde gelen uzmanlarını ve araştırma gruplarını anlamak için önemli bir veridir. Gelecek araştırmalarda bu uzmanlarla iş birliği yapılması, alana katkıyı artırabilir.

-Kurumsal Analiz: Marmara Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi gibi belirli üniversitelerin öne çıkması, mali hukuk araştırmalarının belirli merkezlerde yoğunlaştığını göstermektedir. Gelecek araştırmalar, diğer üniversitelerin de bu alana daha fazla katkı sağlamasına yönelik teşvikler içerebilir.

-Çalışmaların büyük çoğunluğunun devlet üniversitelerinde yapılması, vakıf üniversitelerinin bu alanda daha aktif rol alması için çalışmalar yapılması gerektiğini göstermektedir.

-Araştırmaların İstanbul, İzmir ve Ankara gibi büyük şehirlerde yoğunlaşması, diğer bölgelerdeki üniversitelerin de mali hukuk alanına katkılarını artırmak için desteklenmesi gerektiğini göstermektedir.

Tezlerin Niteliği:

-Yüksek lisans tezlerinin doktora tezlerine oranla çok daha fazla olması, bu alanda daha derinlemesine araştırmaların teşvik edilmesi gerektiğini göstermektedir. Doktora tezlerinin sayısının artması, alana daha özgün ve kapsamlı çalışmalar kazandırabilir.

-Tezlerin büyük çoğunluğunun açık erişimli olması, bilgi paylaşımı ve literatür taraması açısından olumlu bir durumdur. Gelecek araştırmalarda bu durumun sürdürülmesi ve açık erişimin yaygınlaştırılması önemlidir.

-Tezlerin çoğunlukla Türkçe yazılmış olması, uluslararası literatüre katkı sağlamak için yabancı dilde yayınların da teşvik edilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

-Tezlerin genellikle 150-200 sayfa aralığında olması, bu alanda daha kapsamlı ve detaylı çalışmaların yapılması gerektiğini işaret etmektedir.

-Tezlerin konularının hukuk ağırlıklı olması, diğer disiplinlerle (maliye, ekonomi, işletme, kamu yönetimi) daha çok etkileşimde bulunan, disiplinlerarası çalışmaların teşvik edilmesi gerektiğini göstermektedir.

-Dizinlerde “mali hukuk”, “vergi hukuku”, “vergilendirme” gibi kavramların öne çıkması, bu alanlardaki mevcut bilgilerin derinleştirilmesi ve yeni konuların keşfedilmesi gerektiğini işaret etmektedir. Özellikle de maliye ana bilim dallarında yazılan tezlerde dizin kısmına mali hukukun eklenmesi gerekir. Bazı tezler mali hukuk ile ilgili olup ancak tez dizin kısmında mali hukuk eklenmediği görülmektedir. Tez danışmanlarının söz konusu hususta dikkat etmesi ve öğrencileri bu şekilde yönlendirmesi literatür taramaları ve yeni yapılacak çalışmalar bakımından faydalı olacaktır.

-Anahtar kelimelerde “vergi” kavramının çok sık geçmesi, vergi konusunun mali hukuk alanında hala merkezi bir öneme sahip olduğunu göstermektedir. Ancak diğer mali hukuk konularının da (bütçe, harcama, kamu maliyesi vb.) daha fazla araştırılması gerekmektedir.

-Çalışmaların büyük çoğunluğunun kavramsal analiz yöntemleriyle yapılması, nicel analiz yöntemlerinin kullanımının yaygınlaştırılması gerektiğini göstermektedir. Bu, alandaki araştırmaların daha ampirik ve veri odaklı hale gelmesini sağlayabilir. Aslında çalışma kapsamında veri temini için belirlenen YÖK Ulusal Tez Merkezindeki aramalarda dizin bölümüne “mali hukuk” yazılarak yapılan aramaların bu durumun sebebi olabileceği değerlendirilmelidir. Nitekim mali hukuk ile yakından ilgili olup yapılan ampirik çalışmalar dizininde “mali hukuk” kavramı bulunmadığı için çalışma kapsamına alınamamıştır.

Genel Öneriler:

-Disiplinlerarası Çalışmalar: Mali hukuk, hukuk, maliye, ekonomi, işletme ve kamu yönetimi gibi farklı disiplinlerin kesişim noktasında yer almaktadır. Gelecek araştırmalarda bu disiplinler arası etkileşim daha fazla desteklenmelidir.

-Uluslararası Yayınlar: Türkiye’deki mali hukuk çalışmalarının uluslararası literatürdeki yerini güçlendirmek için yabancı dillerdeki yayınlar teşvik edilmelidir.

-Nicel Analizler: Alandaki araştırmaların daha bilimsel ve kanıta dayalı olması için nicel araştırma yöntemleri (ekonometrik analiz, anket çalışmalarları vb.) daha sık kullanılmalıdır.

-Geniş Kapsamlı Konular: Vergi hukuku dışındaki diğer mali hukuk konularına (bütçe, kamu harcamaları, kamu borçlanması, devlet muhasebesi vb.) daha fazla odaklanılmalıdır.

-Açık Erişim: Tezlerin açık erişimli olması teşvik edilmeli ve bilgiye erişim kolaylaştırılmalıdır.

Bu sonuçlar, mali hukuk alanında daha etkin ve nitelikli akademik bilgi üretimi için yol gösterici olabilir. Gelecekte yapılacak çalışmalarda, bu bulguların göz önünde bulundurulmasının daha kapsamlı ve özgün çalışmaların ortaya çıkarılmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Etik Kurul Onayı: Etik kurul belgesi gerektirmeyen bir çalışmadır.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Yazar Katkıları:

Oğuz Kuyumcu ^{ID} - Fikir ve Amaç, Planlama ve Tasarım, Veri Toplama, Veri Analizi ve Tartışma, Literatür ve Atıf, Yazım ve Format, Finansman, Son Onay ve Sorumluluk, Genel Katkı Düzeyi - % 100

Çıkar Çatışması: Yazar herhangi bir çıkar çatışması bildirmemiştir.

Finansal Destek: Yazar bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

Kaynakça

- Aggarwal, R. (2017). "Growth of Public Expenditure". *Pacific Business Review International*. 9(9), 122-128.
- Ağcasulu, H. & Yavuz, İ. S. (2021). "Yerel Yönetimler ve Bütçe İlişkisine Yönelik Akademik Çalışmaların Bibliyometrik Analizi". *Akademik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi (AKAD)*. 13(24), 104-121. <https://doi.org/10.20990/kilisiibfakademik.890718>.
- Altunay, M. A. (2021). "Adli Muhasebe ile İlgili Ulusal Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Analizi (2004-2020)". *Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi*. 14(3), 1261-1298.
- Balı, S., & DüNDAR, D. (2020). "Maliye ve Finans Yazıları Dergisi'nde Yayımlanmış Makalelerin Bibliyometrik Analizi (2009-2018)". *Maliye ve Finans Yazıları*. (113), 153-184. <https://doi.org/10.33203/mfy.602001>.
- Bayrakcioğlu, S., & Bayri, O. (2024). "Hile Ağacı Unsurları ile İlgili Lisansüstü Tezlerinin Yazın Ölçme ve Değerlendirmesi". *Denetim ve Güvence Hizmetleri Dergisi*. 4(2), 118-145.
- Bekci, İ. Apalı, A. & Çulcu, T. (2021). "Türk Devletlerinde Vergi Anlayış ve Uygulamalarının Biçimsel ve Yapısal Karakteri". *Düzce Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 11(2), 212-222.

- Beşel, F. (2017). “Türkiye’de Maliye Alanında Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Analizi (2003-2017)”. *International Journal of Public Finance*. 2(1), 27-62. <https://doi.org/10.30927/ijpf.327823>.
- Cappelen, A. W. (2001). “The Moral Rationale for International Fiscal Law”. *Ethics & International Affairs*. 15(1), 97-110.
- Ceylan, E. (2021). “Muhasebe Alanında Yayımlanan Seçilmiş Beş Dergide 2016-2020 Yılları Arasında Denetim Konusunda Yayımlanmış Makalelerin Bibliyometrik Analizi”. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*. (91), 57-80. <https://doi.org/10.25095/mufad.899318>.
- Clark, R. C. (1981). “The Interdisciplinary Study of Legal Evolution”. *The Yale Law Journal*. 90(5), 1238-1274.
- Çarıkçı, O. & Yaman, B. (2019). “Muhasebe-Finans Öğrencileri Üzerine Yapılan Araştırmaların Bibliyometrik Analizi”. *Kafkas Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*. 10(19), 359-381. <https://doi.org/10.9775/kauibfd.2019.015>.
- Çınar, Ç. N. (2021). *Gelir Dağılımı ve Türkiye’de Gelir Dağılımı Üzerine 2000-2020 Yılları Arasında Yapılan Lisansüstü Tez Çalışmalarının Bibliyometrik Analiz İncelemesi* (Yayın No. 668390) [Yüksek Lisans tezi, Kastamonu Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Tez Merkezi.
- Çomaklı, Ş. E. (2017). *Mali Hukuk Bilgisi*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayını.
- Donthu, N., Kumar, S., Mukherjee, D., Pandey, N. & Lim, W. M. (2021). “How to Conduct a Bibliometric Analysis: An overview and guidelines”. *Journal of business research*. 133, 285-296. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2021.04.070>.
- Gerçek, A., Bakar, F., Mercimek, F., Çakır, E. U. & Asa, S. (2014). “Vergilemenin Anayasal Temellerinin Çeşitli Ülkeler Açısından Karşılaştırılması ve Türkiye için Çıkarımlar”. *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*. 63(1), 81-130.
- Gök, A. G. & Çarıkçı, O. (2022). “Çevre Muhasebesi Konulu Çalışmaların Bibliyometrik Analizi”. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*. 27(3), 369-391.
- Gök, A. G. & Öztürk, M. S. (2024). “Türkiye’de Kadın Kooperatifleri Üzerine Çalışılan Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Analizi”. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Dergisi*. 8(1), 56-75. <https://doi.org/10.31200/makuubd.1438482>.
- Gökmenoğlu, M. & Kaya, D. G. (2023). “Mali Alan Üzerine Yapılmış Olan Çalışmaların Bibliyometrik Ağ Analizi”. *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*. 25(2), 879-908. <https://doi.org/10.26745/ahbvuid.1169665>.
- Harris, R. (2010). “Legal Scholars, Economists, and the Interdisciplinary Study of Institutions”. *Cornell Law Review*. (96), 789-810.
- Harrison, K. L. (2000). “Multidisciplinary Practices: Changing the Global View of the Legal Profession Comment”. *University of Pennsylvania Journal of International Economic Law*. 21(4), 879-924.
- Haydaroğlu, C. (2022). “Enflasyon Konusunun Yüksek Lisans ve Doktora Tezlerine Yansımaları: Bibliyometrik Analiz Yöntemi”. *Finans Ekonomi ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 7(3), 327-341. <https://doi.org/10.29106/fesa.1077988>.
- Kayakıran, D. & Doğan, S. (2019). “Maliye ve Finans Yazıları Dergisi’nde Yayımlanmış Makalelerin Bibliyometrik Analizi (2008-2019)”. *Ekonomi Maliye İşletme Dergisi*. 2(2), 92-102.

- Kıymetli Şen, İ., Hatunoğlu, Z. & Terzi, S. (2017). "Muhasebe Araştırmalarında Muhasebe Eğitiminin Yeri ve Önemi: Muhasebe Dergileri Üzerinde Bibliyometrik Bir Araştırma". *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*. 19(1), 247-291.
- Kuruçay, Ç. & Serçemeli, M. (2018). "Hile Alanında Bilimsel Dergilerde Yer Alan Ulusal Makaleler: 2008-2017 Literatür Taraması". *Muhasebe ve Denetime Bakış*. 18(55), 161-174.
- Kuyumcu, O. (2022). "Türkiye’de Devlet Muhasebesi ve Standartlaşma Süreci". İçinde Karacagil Z. & Bulut M. (Ed.), *Sosyal Bilimlerde Güncel Tartışmalar 10* (429-440). Ankara: Bilgin Kültür Sanat Yayınları.
- Kuyumcu, O. & Bayrı, O. (2024). "Türkiye’de Devlet Muhasebesi Alanında 2000- 2022 Yılları Arasında Yayınlanan Makalelerin Bibliyometrik Analizi". *Muhasebe ve Denetime Bakış*. 23(71), 97-122. <https://doi.org/10.55322/mdbakis.1296806>.
- Malmendier, U. (2009). "Law and Finance ‘at the Origin’". *Journal of Economic Literature*. 47(4), 1076-1108. <https://doi.org/10.1257/jel.47.4.1076>.
- Moore, M. (2007). *How Does Taxation Affect The Quality of Governance? Working paper series*, 280. Brighton: Institute of Development Studies.
- Öncel, M., Nami, Ç. & Ahmet, K. (2024). *Vergi Hukuku* (33. Baskı). Ankara: Turhan Kitabevi.
- Şentürk, F. & Fındık, H. (2015). "Türkiye’deki Akademik Araştırma Dergilerinde 2005-2014 Döneminde Muhasebe Alanında Yazılmış Makalelerin Literatür Taraması ve İçerik Analizi". *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*. 17(2), 413-436.
- Şenyüz, D., Yüce, M. & Gerçek, A. (2024). *Vergi Hukuku* (15. Baskı). Bursa: Ekin Basım Yayın Dağıtım.
- Tekin, A. & Gürçam, Ö. S. (2023). "Bibliometric Investigation of Academic Studies on ‘Tax Compliance’ Published between 1983-2021". *Lectio Socialis*. 7(2), 57-66. <https://doi.org/10.47478/lectio.1317782>.
- Tektüfekçi, F. (2019). "A Bibliometric Analysis of Industry 4.0-Focused Turkish E-Accounting Applications". *Procedia Computer Science*. (158), 602-608. <https://doi.org/10.1016/j.procs.2019.09.094>.
- Yelman, E. (2021). "Vergi Okuryazarlığı Üzerine Yazılan Bilimsel Çalışmaların Bibliyometrik Analizi". *Uluslararası Batı Karadeniz Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*. 5(2), 289-310. <https://doi.org/10.46452/baksoder.1036401>.
- Yelman, E. (2022). "Türkiye’de Vergi Afları Üzerine Yazılmış Olan Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Analizi". *International Journal of Public Finance*. 7(1), 211-238. <https://doi.org/10.30927/ijpf.972884>.
- Yücedoğru, R. & Ören, G. (2017). "Katma Değer Vergisi’nde Vergi Uyum ve Dünyada KDV Uyumunu Arttırmaya Yönelik Uygulamalar: Sistematik Bir Literatür Analizi". *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*. 13(13), 939-961.